

Situační a výhledová zpráva

ZELENINA

2004

Prosinec

Vydává Ministerstvo zemědělství České republiky

Odbor rostlinných komodit MZe ČR

Autorka:

Bc. Irena Buchtová MZe ČR

Ředitel odboru:

Ing. Zdeněk Trnka MZe ČR

Zdroje informací, zpracovatelé podkladů:

Český hydrometeorologický ústav, Praha	Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky, Praha
Český statistický úřad, Praha	Zájmové sdružení právnických osob
Generální ředitelství cel, Praha	konzervářensko – lihovarského průmyslu, Praha
Ministerstvo financí, Praha	Agra Europe, London
Ministerstvo zemědělství, Praha	Fruit and Vegetable Markets, London
Státní zemědělský a intervenční fond, Praha	Official Journal
Státní zemědělská a potravinářská inspekce, Brno	Situačná a výhledová správa, VÚEPP
Zelinařská unie Čech a Moravy, Olomouc	Bratislava

Autoři touto cestou děkují za spolupráci všem uvedeným organizacím a jejich odborným pracovníkům.

OBSAH

Úvod	1
Souhrn	1
Zásahy státu	2
1. Celní opatření ČR	2
2. Daňová politika	3
3. Dotační politika státu	3
4. Legislativa ČR	7
5. Kontrola jakosti	10
6. Změny v ČR po 1. květnu 2004	14
Světový trh	21
Pěstování zeleniny v České republice	23
Skladování zeleniny v ČR	28
Zpracovatelský průmysl v ČR	29
Spotřeba zeleniny v ČR	32
Cenový vývoj	33
Zahraniční obchod ČR	36
Bilance produkce a užití zeleniny	33
Přílohy: č. 1 – Průměrné ceny zemědělských výrobců a průměrné spotřebitelské ceny zeleniny	40
č. 2 – Přehledy zahraničního obchodu ČR se zpracovanou zeleninou	45
č. 3 – Důležité adresy	49

ÚVOD

Česká republika je od 1. 5. 2004 členským státem Evropské unie a stala se součástí jednotného trhu pro 460 miliónů občanů. Cílem této Situační a výhledové zprávy je informovat o změnách a základních pravidlech, týkajících se společné organizace trhu u komodity zelenina.

Předkládaná Situační a výhledová zpráva Zelenina navazuje na zprávu vydanou v prosinci roku 2003. Použité informace jsou zpracovány podle dostupných údajů k měsíci září 2004, není-li uvedeno jinak.

Situační a výhledové zprávy jsou pro všechny podnikatelské subjekty k dispozici na Zemědělských agenturách MZe, na pracovištích Agrární komory a v budově Ministerstva zemědělství. Dále vycházejí jako příloha periodika Agrospoj a jsou rovněž k dispozici na internetové adrese: <http://www.mze.cz/publikace>.

SOUHRN

Dlouhotrvající horké a suché počasí v roce 2003 mělo za následek značné ztráty na výnosech téměř všech druhů zeleniny. Podle údajů ČSÚ bylo sklizeno z 16 872 ha celkem 295,6 tis. t zeleniny, což byl pokles v porovnání s nízkou sklizní roku 2002 o 11 %. Největší pokles zaznamenala produkce dřeňového hrášku, cibule, mrkve, rajčat, okurek nakládaček a pekingského zelí.

Naproti tomu v roce 2004 měl vývoj počasí na produkci zeleniny příznivý vliv. Z důvodů vyšších výnosů u většiny druhů zeleniny se celková produkce odhaduje v objemu cca 420 tis. t. Nárůst sklizně je předpokládán zejména u hlávkového zelí, mrkve, cibule a celeru. Z hlediska odbytu produkce lze však tento rok charakterizovat jako velmi složitý pro pěstitele nejen v ČR, ale problémy doznali producenti i v ostatních evropských zemích. Vzhledem k nižším objemům sklizené zeleniny v předchozím roce došlo v roce 2004 v některých evropských zemích k nárůstům pěstebních ploch, čímž výrazně vzrostla nabídka čerstvé zeleniny na trhu. Tato skutečnost a nižší poptávka spotřebitelů i zpracovatelského průmyslu má negativní dopad na cenotvorbu především u hlavních zeleninových druhů mírného pásma.

V roce 2003 vlivem nedostatečné nabídky určitých druhů zeleniny na trhu se ceny zemědělských výrobců zvýšily, a to zejména ceny kapusty, kedluben, mrkve, salátových okurek, póru, ředkviček a salátů. Naopak v roce 2004, vlivem převisu nabídky zeleniny na trhu nad poptávkou, došlo již od samého začátku sezóny sklizně k výrazným propadům cen jednotlivých druhů zeleniny, zejména pak u hlávkového zelí, mrkve, kapusty, cibule a kvěťáku.

Spotřebitelské ceny v roce 2003 klesly v porovnání s rokem 2002 u všech sledovaných druhů zeleniny s výjimkou papriky, a to především ceny hlávkového zelí, melounů, rajčat a mrkve. V průběhu roku 2004 vykazují spotřebitelské ceny u převážné většiny sledovaných druhů zeleniny další pokles oproti roku 2003, a to zejména u hlávkového zelí, mrkve, kvěťáku a rajčat. K nárůstu průměrných cen došlo pouze u papriky a melounů.

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou je vysoce pasivní a má výrazný prohlubující se trend. Úhrnné pasivum v roce 2003 dosáhlo nejvyšší úrovně posledních deseti let a činilo 4,5 mld. Kč. Celková bilance zahraničního obchodu se zpracovanou zeleninou je rovněž dlouhodobě pasivní jak z objemového tak i z finančního hlediska. Schodek platební bilance měl meziročně neustálý nárůst až do roku 2002, kdy představoval hodnotu 901,1 mil. Kč (resp. 49,3 tis. t). V roce 2003 se záporná bilance v objemovém vyjádření nadále zvýšila na 53,3 tis. t, avšak s hlediska finančního došlo k poklesu na 885,7 mil. Kč.

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR má meziroční rostoucí trend. V roce 2003 bylo do ČR dovezeno 386,6 tis. t čerstvé zeleniny, což je oproti předchozímu roku téměř 7% nárůst. Největší podíl na

celkovém dovozu mají tradičně melouny, rajčata, salátové okurky a paprika. Výrazný nárůst nastal u dovozu cibule, mrkve a hlávkového zelí. Největším dovozcem zeleniny bylo v roce 2003 Španělsko, Polsko, Maďarsko, Nizozemsko, Slovensko a Francie. Vývoz čerstvé zeleniny z ČR v roce 2003 vzrostl z 6,6 tis. t roku 2002 na 10,4 tis. t vlivem nárůstu vývozu zejména hrášku, mrkve a rajčat. Téměř 60 % z celkového vývozu zeleniny směřovalo na trhy Slovenska (3,5 tis. t) a Polska (2,7 tis. t).

Vstupem ČR do EU došlo v agrárním zahraničním obchodě k významným změnám. V rámci EU je bezcelní pohyb zboží bez množstevních omezení (tzv. intrakomunitární, syn. intraunijní obchod). Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Údaje vnitřního obchodu jsou sledovány Českým statistickým úřadem prostřednictvím systému „Intrastat“, obchod se třetími zeměmi podléhá i nadále celnímu řízení a údaje jsou získávány prostřednictvím systému „Extrastat“. Povinnost vykazovat pro Intrastat nemají zpravodajské jednotky, které jsou osvobozené od DPH, dále jednotky s roční hodnotou odeslání a přijetí pod asimilačním prahem (4 mil. Kč pro odeslání, 2 mil. Kč pro přijetí).

V období od ledna do konce září 2004 bylo do ČR, podle údajů ČSÚ, dovezeno (včetně vnitrounijního obchodu) 234,2 tis. t čerstvé zeleniny. Největší objemy zeleniny byly dodány ze Španělska (48,2 tis. t), z Polska (37,8 tis. t), Nizozemska (34,6 tis. t), Maďarska (20,6 tis. t) a Německa (17,9 tis. t). Vývoz čerstvé zeleniny (včetně intraunijního obchodu) zaznamenal v uvedeném období mírný nárůst na celkových 13 tis. t, přičemž nejvýznamnějšími odběrateli bylo Slovensko (7,1 tis. t) a Polsko (3,3 tis. t), dále rovněž Rakousko a Německo.

ZÁSAHY STÁTU

Do zásahů státu u komodity zelenina jsou zahrnuty:

- 1. Celní opatření ČR**
- 2. Daňová politika**
- 3. Dotační politika státu**
- 4. Legislativa vztahující se ke komoditě zelenina**
- 5. Kontrola jakosti zeleniny a zeleninových výrobků**
- 6. Změny v ČR po 1. květnu 2004**
  - **Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU**
  - **Celní unie a vnější obchodní politika EU**
  - **Právní řád**

1. Celní opatření ČR

Pro rok 2003 byl dovoz zboží do ČR uskutečňován podle podmínek nařízení vlády č. 534/2002 Sb. a do dne vstupu ČR do EU, tzn. do 30. 4. 2004, podle nařízení vlády č. 462/2003 Sb.

Od 1. 5. 2004 se dovoz zboží do Evropské unie ze třetích zemí řídí podmínkami, stanovenými v nařízení Rady (EHS) č. 2658/87 o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku, naposledy pozměněném nařízením Komise (ES) č. 1789/2003. Generální ředitelství cel vydalo v této souvislosti rozsáhlý doplněk publikace Český integrovaný tarif 2004, tzn. soubor předpisů, které upravují nebo podmiňují dovoz a vývoz zboží a které je třeba při provádění celního dohledu aplikovat.

Další podrobnosti o celní unii EU jsou uvedeny v podkapitole 6 této zprávy.

2. Daňová politika

Zákonem č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, jsou od 1. 5. 2004 upraveny daně na zboží, nemovitosti a služby za podmínek stanovených tímto zákonem. Snížené sazby DPH (tj. 5 %) podléhá mj. kapitola 07 celního sazebníku – jedlá zelenina a některé kořeny a hlízy a kapitola 20 – přípravky ze zeleniny, ovoce, ořechů nebo jiných částí rostlin.

3. Dotační politika státu

V této podkapitole jsou zmíněny:

- I) Národní podpory
- II) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond
- III) Přímé platby
- IV) Operační program Rozvoj venkova multifunkční zemědělství
- V) Program HRDP – Horizontální plán rozvoje venkova

I) Národní podpory

Pro rok 2004 národní podpory stanovily Zásady, kterými se vymezují podmínky pro poskytování dotací na základě § 2 odst. 1 zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství pro rok 2004:

• 3 – Podpora ozdravování polních a speciálních plodin

Účelem je zvýšení kvality rostlinné produkce cestou náhrady chemického ošetření a prevence šíření karanténních virových a bakteriálních chorob přenosných osivem. **Tento program je navržen pro pokračování v roce 2005.**

- 3. a) – Biologická ochrana jako náhrada chemické ochrany rostlin do výše 60 % z prokázaných nákladů na pořízení bioagens a na odborný servis.
- 3. e) – Podpora šlechtění zaměřeného na vyšší odolnost proti škodlivým biotickým a abiotickým činitelům a odpovídající kvalitu výsledné produkce do výše 90 % prokázaných vyjmenovaných nákladů.

• 9. A. b. - Speciální poradenství pro rostlinnou výrobu

- 9.A.b.1) - Publikace doporučených odrůd včetně agrotechniky, poskytované pěstitelům zdarma. Subjektem je pěstitelský svaz. Podpora do výše 80 % prokázaných přímých nákladů.
- 9.A.b.2. - Pořádání výstav pěstovaných rostlin. Subjektem je vystavovatel nebo pěstitelský svaz. Výše podpory: fixní částka podle rozhodnutí MZe podle významu pořádané výstavní akce.
- 9.A.b.3 - Podpora pořádání seminářů, školení pro pěstitelskou veřejnost. Subjektem je pořadatel (se souhlasem MZe). Podpora do výše 60 % prokázaných přímých nákladů.
- 9.A.b.4. – Podpora zajištění samostatných odrůdových zkoušek registrovaných odrůd polních plodin po jejich registraci, za účelem zajistit získání a šíření informací o pěstitelských vlastnostech registrovaných odrůd polních plodin. Subjektem je osoba zajišťující samostatné zkoušky odrůd po registraci, která vykonává tuto činnost na základě smlouvy s ÚKZÚZ, pro účely poskytování informací zemědělské veřejnosti. Výše podpory do výše 35 000,- Kč na 1 odrůdu ozimých plodin, do výše 30 000,- Kč na 1 odrůdu jarních plodin po předání výsledků zkoušek ÚKZÚZ.

Tento program je navržen pro pokračování v roce 2005.

• 9. F. – Podpora poradenství v zemědělství

Účelem je pomoc při zohledňování principů ochrany životního prostředí v zemědělské praxi. Předmětem dotace je zemědělské poradenství poskytované v průběhu roku poradci vedenými v Registru poradců MZe a zaměřené na:

- a) dodržování právních předpisů vycházejících ze směrnic EU v oblasti ochrany vod,
- b) welfare zvířat,
- c) přechod z konvenčního na ekologický způsob hospodaření (konverze) u žadatelů, kteří mají k 1. 1. 2004 všechny pozemky v ekologickém zemědělství zařazené do přechodného období.

Dotace se poskytne do výše 80 % z prokázaných nákladů spojených s poradenskou službou, poskytnutou v souladu s předmětem dotace.

Tento program je navržen pro pokračování v roce 2005.

- **9.G. Podpora získání minimální zemědělské kvalifikace**

Účelem je podpora zvyšování kvalifikace zemědělců ve smyslu Směrnice MZe čj. 4945/2002-1000, o dalším odborném vzdělávání v resortu MZe, v platném znění a ve smyslu Vzdělávacího rekvalifikačního programu MZe čj. 19879/02-2010, v platném znění. Předmětem dotace je dosažení minimální zemědělské kvalifikace, doložené osvědčením o absolvování rekvalifikačního programu v rozsahu nejméně 150 vyučovacích hodin nebo doplňkového rekvalifikačního programu rozšiřujícího krátký rekvalifikační program, absolvovaný po roce 1990 na rozsah nejméně 150 vyučovacích hodin. Osvědčení musí být vydáno akreditovaným vzdělávacím subjektem po ukončení rekvalifikačního programu v období od 1. 1. 2004 do 30. 9. 2004 včetně. Výše dotace:

- do 6 000 Kč za osvědčení získané v rekvalifikačním programu v rozsahu nejméně 150 vyučovacích hodin,
- do 2 400 Kč za osvědčení získané v doplňkovém rekvalifikačním programu.

- **10.D. – Podpora evropské integrace nevládních organizací**

Účelem je zlepšení efektivnosti a odborné úrovně činnosti nevládních organizací formou podpory integrace v rámci ES. Předmětem dotace je podpora vstupu, členství, zastoupení členství a činnosti českých stavovských agrárních nevládních organizací (u členů řádných i přidružených) v mezinárodních nevládních organizacích (podpora rozvoje demokratické občanské společnosti), za které se z hlediska tohoto dotačního programu pro rok 2004 považují:

- Konfederace evropského zemědělství (CEA)
- Konfederace mladých farmářů (CEJA)
- Evropská konfederace zemědělských producentů (COPA)
- Všeobecný výbor pro zemědělské družstevnictví EU (COGECA)
- Konfederace potravinářských sdružení EU-15 (CIAA)
- Konfederace evropských vlastníků lesů (CEPF)
- Evropská federace obecních lesů (FECOF)
- Asociace evropských regionů horských oblastí (EUROMONTANA)
- Sdružení evropských vinařských regionů (AREV)

II) Podpůrný a garanční rolnický a lesnický fond

Dalším zdrojem, ze kterého jsou vypláceny národní podpory, je PGRLF. Hlavní činností je poskytování podpor ve formě dotací části úroků z úvěrů a garancí části jistiny úvěrů na ekonomicky návratné podnikatelské záměry subjektů z resortu zemědělství. Podpory poskytované tímto fondem pokračují i po našem vstupu do EU, výjimkou je program na podporu provozních úvěrů, protože tento typ podpory unijní legislativa neumožňuje.

a) Program Provoz

Cílem programu je přispět k řešení přechodného nedostatku vlastních finančních zdrojů na provozní účely. Podpora se poskytuje na financování nákupu vyjmenovaných vstupů (v případě sporu rozhoduje představenstvo Fondu). Mezi ně patří zejména osivo a sadba povolených odrůd, užitková zvířata pro pastevní způsob odchovu či výkrmu, průmyslová hnojiva, povolené chemické ochranné prostředky a veterinární léčiva. Rovněž je možné financovat dodavatelsky zajištěné služby jako je příprava půdy, setí, sázení, sklizňové práce, chemická ochrana a hnojení statkovými a průmyslovými hnojivy.

Finanční limit na rok 2004 je 40 mil. Kč, vzhledem k nekompatibilitě tohoto programu s předpisy EU byl ukončen k 30. 4. 2004.

b) Vyrovnání úrokového zatížení

Tento nový program vychází z faktu, že všechny úvěry do zemědělství jsou úročeny vyšším úrokem než v jiných oblastech národního hospodářství. Jde tedy o program, který zajišťuje dotaci rozdílu tohoto úroku oproti nezemědělským podnikatelským subjektům.

Finanční limit na rok 2004 je 90 mil. Kč, program byl zahájen 1. 2. 2004 a pokračuje i po našem vstupu do EU.

c) Investiční programy

Cílem programů je podpořit rozvoj zemědělských podnikatelů. Zásadními prioritami pro poskytování podpor je cílené uskutečnění restrukturalizace těchto subjektů se zaměřením na podporu tvorby vzájemně výhodných vazeb mezi prvovýrobcí, zpracovateli a distributory.

Program Zemědělec

V rámci tohoto programu jsou podporovány investice, jako např. nákup strojů, zařízení, technologií, stavební investice, zpracování zemědělských produktů. Je možné rovněž investovat do založení a rozvoje činností spojených s agroturistikou. Program se vztahuje též na ekologické investice do půdy, např. protierozní opatření, zřízení rybníků a vodohospodářských zařízení, čistíčky odpadních vod z provozu zemědělské výroby apod. Součástí jsou rovněž investice na úsporu energie a na využití energie z obnovitelných zdrojů, zřizování polních cest, zalesňování i nákup nehmotného investičního majetku (licence, software). Dále lze použít investice na odkup movitého a nemovitého majetku (sloužícího zemědělské výrobě) s výjimkou nákupu zemědělských pozemků a pozemků, určených k plnění funkcí lesa.

Finanční limit pro rok 2004 je 490 mil. Kč, program pokračuje i po vstupu ČR do EU.

Program Zpracovatel

Cílem programu je podpořit rozvoj konkurenceschopných zpracovatelských organizací. V jeho rámci jsou podporovány stavební investice, nákup nových strojů, zařízení a technologií, sloužících ke zpracování produktů ze zemědělské výroby s tím, že cílem projektu není zvýšení objemu produkce. Žadatel musí splňovat podmínku, že jeho spotřeba tuzemských zemědělských výrobků tvoří více než 70 % celkových surovinových nákladů.

Finanční limit pro rok 2004 je 30 mil. Kč, program pokračuje i po vstupu ČR do EU.

Program Odbytová organizace

Cílem je podpořit vybudování a rozvoj odbytových organizací. V rámci programu je podporován nákup strojů, zařízení a technologií, včetně stavebních investic, pořízených za účelem společného zpracování a odbytu produkce zemědělské výroby. Prostředky úvěru lze použít na odkup movitého a nemovitého majetku (sloužícího k účelu společného zpracování a odbytu nebo k zemědělské výrobě) s výjimkou nákupu zemědělských pozemků a pozemků určených k plnění funkcí lesa.

Finanční limit pro rok 2004 je 20 mil. Kč, program pokračuje i po našem vstupu do EU.

Program Hygiena

Cílem je zajištění veterinárních a hygienických podmínek provozů, zpracovávajících živočišné a rostlinné produkty tak, aby tyto provozování odpovídaly příslušným hygienickým a veterinárním předpisům ČR i EU. V rámci programu jsou podporovány investice pro zlepšení hygieny provozů a pomocných prostor organizací, včetně investic vedoucích k certifikaci systému HACCP.

Finanční limit pro rok 2004 je 30 mil. Kč, program pokračuje i po našem vstupu do EU.

Program Půda

Cílem je podpořit nákup nestátní zemědělské a omezeně lesní půdy (lesní půdu lze nakoupit pouze tehdy, je-li součástí nakupované zemědělské půdy a spolu tvoří jednotný celek), včetně trvalých porostů (sadů, vinic, chmelnic a lesů).

Finanční limit pro rok 2004 je 500 mil. Kč, program pokračuje i po vstupu ČR do EU.

d) Program Mláď

Cílem programu je usnadnit zahájení a rozvoj zemědělské výroby na bázi rodinných subjektů pro mladé podnikatele a mladé rodiny do 40 let. Žadatel se musí účastnit některého z Investičních programů a dále vzít na sebe závazek k hospodaření (provozování zemědělské výroby) po dobu nejméně 10 let.

Finanční limit není pro tento program specifikován, program pokračuje i po našem připojení k EU.

e) Podpora pojištění

Účelem podpory je zpřístupnění pojistné ochrany širokému okruhu zemědělců a tím dosažení vyššího zajištění podnikatelských aktivit proti nepředvídatelným škodám a částečná kompenzace pojistného, vynaloženého na pojištění plodin. Podpora bude poskytnuta pěstiteli, který sjednal smluvní pojištění, kterým se rozumí: krupobití, požár, vichřice, povodně nebo záplavy, sesuv půdy, vyzimování, mráz.

III) Přímé platby - jednotné platby na plochu „top-up“ – národní doplňkové platby

Nařízení vlády č. 243/2004 Sb. stanoví některé podrobnosti a podmínky při poskytování jednotné platby na plochu, jejichž úpravu bezprostředně závazně předpisy ES členským státům EU přikazují nebo umožňují provést (tj. NR (ES) č. 2199/2003, určující přechodná ustanovení pro aplikaci NR (ES) č. 1259/99).

Principem reformy Společné zemědělské politiky EU je odpoutání plateb od produkce (decoupling) s tím, že členské státy mohou rozhodnout u některých plateb o plném nebo částečném spojení některých přímých plateb s produkcí. Stávající členské země mají možnost zavést tzv. jednotnou platbu na farmu podle historického kritéria (tj. jako průměr plateb za uplynulé tři roky), nebo stanovit platbu na regionálním principu. V ČR je prozatím na tři roky s možností dalšího prodloužení zaveden tzv. SAPS (zjednodušený systém platby na plochu).

Předpoklad plateb SAPS na roky 2004 – 06 (při kurzu 31 Kč/EUR)

Rok	EUR/ha	Kč/ha
2004	57,35	1 777,-
2005	65,70	2 036,-
2006	76,59	2 374,-

K těmto platbám je daná možnost vyplácet ve smyslu přístupové smlouvy tzv. top-up, neboli národní komplementární platby následovně:

- a) dorovnání o 30 % unijní sazby, nebo
- b) v případě, že v roce 2003 existovala přímá platba, obdobná systému SZP v EU-15, je možno dorovnávat do výše roku 2003 + 10 %, max. však do 100 % unijní sazby.

IV) Operační program

Dále mají zelináři možnost čerpat od roku 2004 finanční prostředky na základě podpůrných opatření Operačního programu „Rozvoj venkova a multifunkční zemědělství“, který je směřován především na podporu zemědělské prvovýroby a zpracování zemědělských produktů, podporu lesního a vodního hospodářství a zajištění trvale udržitelného rozvoje venkova.

Operační program navazuje na program SAPARD, stejně jako u něj je potřeba k získání finančních prostředků předložit projekt, který je po schválení spolufinancován zhruba z 50 % u projektů přinášejících zisk a ze 100 % u neziskových projektů z unijních prostředků, konkrétně z orientační sekce EAGGF (Evropský zemědělský záruční a orientační fond) a z FIG (Finanční nástroj pro usměrňování rybolovu).

Výběr opatření a některých podopatření programu:

4.1. Investice do zemědělského majetku zemědělských podniků

4.1.1. Investice do zemědělského majetku a podpora začínajícím zemědělcům

Zavedení technologií nezatěžujících životní prostředí

Zemědělské stroje

4.1.2. Prohloubení diverzifikace zemědělských činností

Podporu lze poskytnout na výrobu, zpracování a přímý prodej zemědělských výrobků.

Předmětem podpory může být též výroba a zpracování nepotravinářských zemědělských výrobků a jejich uvádění na trh.

4.2. Zlepšení zpracování zemědělských výrobků a jejich marketing

4.4. Posílení přizpůsobivosti a rozvoje venkovských oblastí

- 4.4.2. Obnova potenciálu a zachování zemědělské krajiny
- 4.4.3. Řízení a zajištění funkčnosti zemědělských vodních zdrojů
- 4.4.4. Rozvoj venkova (podopatření typu LEADER+)
- 4.4.5. Diverzifikace zemědělských aktivit a aktivit blízkých zemědělství
- 4.5. Odborné vzdělávání

V. Program HRDP „Horizontální plán rozvoje venkova“

Od roku 1998 podporuje ministerstvo zemědělství tzv. mimoprodukční funkce zemědělství. Podporuje se především hospodaření zemědělců v méně příznivých oblastech, ve zvláště chráněných územích, dále údržba krajiny pastvou hospodářských zvířat, ekologické zemědělství, zatravnění, zalesňování nebo pěstování rychle rostoucích dřevin. Horizontální plán rozvoje venkova přináší nezanedbatelné množství finančních prostředků venkovským oblastem, je tak zaměřen na zlepšení ekonomické situace farem a kupní síly farmářů.

Výběr opatření a některých podopatření programu:

3.1. Předčasné ukončení zemědělské činnosti

3.2. Méně příznivé oblasti a oblasti s environmentálními omezeními

3.3. Agroenvironmentální opatření

Ekologické zemědělství	Trvale podmáčené louky a rašelinné louky
Ošetřování travních porostů	Ptačí lokality na travních porostech
Zatravnění orné půdy	Biopásky
Tvorba travnatých pásů na svažitéch půdách	Osevní postup v ochranných zónách jeskyní
Pěstování meziplodin	

3.5. Založení porostů rychle rostoucích dřevin určených pro energetické využití

3.6. Zakládání skupin výrobců

4. Legislativa ČR vztahující se ke komoditě zelenina

Následující přehled právních předpisů navazuje na přehled z předchozí Situační a výhledové zprávy Zelenina z prosince 2003 a zahrnuje výběr právních předpisů, týkajících se komodity zelenina:

Zákon č. 85/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Účinnost od 1. 5. 2004.

Zákon č. 94/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 477/2001 Sb., o obalech a o změně některých zákonů (zákon o obalech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 146/2002 Sb., o Státní zemědělské a potravinářské inspekci a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 3. 3. 2004.

Vyhláška MZ č. 133/2004 Sb., o podmínkách ozařování potravin a surovin, o nejvyšší přípustné dávce záření a o způsobu označení ozářených na obalu (zrušuje se vyhláška č. 297/1997 Sb.). Účinnost od 26. 3. 2004

Vyhláška MZ č. 158/2004 Sb., kterou se stanoví maximálně přípustné množství reziduí jednotlivých druhů pesticidů v potravinách a potravinových surovinách. Účinnost od 15. 4. 2004.

Nařízení vlády č. 159/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek poskytování a propadnutí záruk pro zemědělské výrobky, jejichž úpravu bezprostředně závazné právní předpisy Evropských společenství přikazují nebo umožňují členským státům Evropské unie provést samostatnou úpravu podle jejich uvážení. Účinnost od 1. 5. 2004.

Vyhláška MZe č. 161/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 147/1998 Sb., o způsobu stanovení kritických bodů v technologii výroby, ve znění vyhlášky č. 196/2002 Sb. Účinnost od 1. 5. 2004.

Vyhláška MZe č. 174/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 53/2001 Sb., kterou se provádí zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů, ve znění vyhlášky č. 263/2003 Sb. Účinnost od 1. 5. 2004.

Vyhláška MZe č. 175/2004 Sb., kterou se stanoví podrobnosti o uvádění do oběhu osiva a sadby pěstovaných rostlin (ruší vyhlášku č. 191/1996 Sb.). Účinnost od 21. 4. 2004.

Nařízení vlády č. 181/2004 Sb., o stanovení bližších podmínek provádění společných organizací trhu, pokud jde o systém poskytování subvencí při vývozu pro zemědělské výrobky a zpracované zemědělské výrobky, jejichž úpravu bezprostředně závazné právní předpisy Evropských společenství příkazují nebo umožňují členským státům Evropské unie provést samostatnou úpravu podle jejich uvážení. Účinnost od 1. 5. 2004.

Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě České republiky. Účinnost od 1. 5. 2004.

Zákon č. 188/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech, a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 23. 4. 2004.

Vyhláška MF č. 199/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky, upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží. Účinnost od 1. 5. 2004.

Vyhláška ČSÚ a MF č. 200/2004 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi Českou republikou a ostatními členskými státy Evropských společenství (podle § 319 odst. 2 a 6 zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 1/2002 Sb. a zákona č. 187/2004 Sb.). Účinnost od 1. 5. 2004.

Nařízení vlády č. 203/2004 Sb., kterým se mění nařízení vlády č. 505/2000 Sb., kterým se stanoví podpůrné programy k podpoře mimoprodukčních funkcí zemědělství, k podpoře aktivit podílejících se na udržování krajiny, programy pomoci k podpoře méně příznivých oblastí a kritéria pro jejich posuzování, ve znění nařízení vlády č. 500/2001 Sb. Účinnost od 26. 4. 2004.

Vyhláška MZe č. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování Státní zemědělské a potravinářské inspekci (podle § 3b odst. 3 zákona č. 110/1997 Sb. a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 94/2004 Sb.). Účinnost od 28. 4. 2004.

Nařízení vlády č. 224/2004 Sb., o některých podrobnostech provádění společných organizací trhu v režimu dovozních a vývozních licencí a osvědčení o stanovení náhrady předem pro zemědělské produkty, jejichž úpravu bezprostředně závazné předpisy Evropských společenství členským státům Evropské unie příkazují nebo umožňují provést. Účinnost od 1. 5. 2004.

Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty. Tento zákon upravuje daň z přidané hodnoty a ruší zákon č. 588/1992 Sb. včetně pozměňujících předpisů. Účinnost od 1. 5. 2004.

Zákon č. 237/2004 Sb., kterým se v souvislosti s přijetím zákona o dani z přidané hodnoty mění některé zákony a přijímají některá další opatření a mění zákon č. 353/2003 Sb., o spotřebních daních, ve znění zákona č. 479/2003 Sb., a zákon č. 338/1992 Sb., o dani z nemovitostí, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 5. 2004.

Nařízení vlády č. 241/2004 Sb., o podmínkách provádění pomoci méně příznivým oblastem a oblastem s ekologickými omezeními. Účinnost od 30. 4. 2004.

Nařízení vlády č. 242/2004 Sb., o podmínkách provádění opatření na podporu rozvoje mimoprodukčních funkcí zemědělství, spočívajících v ochraně složek životního prostředí (o provádění agroenvironmentálních opatření). Účinnost od 30. 4. 2004.

Nařízení vlády č. 243/2004 Sb., o stanovení některých podrobností a bližších podmínek při poskytování jednotné platby na plochu zemědělské půdy pro rok 2004. Účinnost od 1. 5. 2004 do 1. 1. 2005.

Nařízení vlády č. 247/2004 Sb., o provádění některých opatření společných organizací trhu s ovocem a zeleninou a s výrobky zpracovanými z ovoce a zeleniny. Účinnost od 1. 5. 2004.

Vyhláška MZ č. 304/2004 Sb., kterou se stanoví druhy a podmínky použití přídatných a pomocných látek při výrobě potravin. Účinnost od 20. 5. 2004.

Zákon č. 316/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony. Účinnost od 27. 5. 2004.

Zákon č. 317/2004 Sb., kterým se mění zákon č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech), ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 185/2001 Sb., o odpadech a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, zákon č. 147/2002 Sb., o ÚKZÚZ a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a zákon č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 27. 5. 2004.

Vyhláška MZe č. 320/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 212/2004 Sb., o stanovení zásob a způsobu jejich ohlašování SZPI, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, ve znění zákona č. 316/2004 Sb. Účinnost od 27. 5. 2004.

Zákon č. 326/2004 Sb., o rostlinolékařské péči a o změně některých souvisejících zákonů (předpis ruší zákony č. 147/1996 Sb.; 314/2001 Sb.; 79/2004 Sb.). Účinnost od 31. 5. 2004.

Vyhláška MZe č. 329/2004 Sb., o přípravcích a dalších prostředcích na ochranu rostlin (předpis ruší vyhlášku č. 91/2002 Sb.). Účinnost od 31. 5. 2004.

Vyhláška MZe č. 330/2004 Sb., o opatřeních proti zavlékání a rozšiřování škodlivých organismů rostlin a rostlinných produktů (předpis ruší 89/2002 Sb.; 355/2003 Sb.; 95/2004 Sb.). Účinnost od 31. 5. 2004.

Vyhláška MZe a MŠ č. 333/2004 Sb., o odborné způsobilosti na úseku rostlinolékařské péče (předpis ruší vyhlášku č. 92/2002 Sb.). Účinnost od 31. 5. 2004.

Vyhláška MZe č. 334/2004 Sb., o mechanizačních prostředcích na ochranu rostlin. Účinnost od 31. 5. 2004.

Zákon č. 374/2004 Sb., úplné znění zákona č. 455/1991 Sb., o živnostenském podnikání (živnostenský zákon). Účinnost od 1. 5. 2004.

Vyhláška MZe č. 399/2004 Sb., kterou se mění vyhláška č. 274/1998 Sb., o skladování a způsobu používání hnojiv, ve znění pozdějších předpisů. Účinnost od 1. 8. 2004.

Zákon č. 430/2004 Sb., úplné znění zákona č. 13/1993 Sb., celní zákon, jak vyplývá ze změn provedených zákonem č. 35/1993 Sb., zákonem č. 113/1997 Sb., zákonem č. 63/2000 Sb., zákonem č. 256/2000 Sb., zákonem č. 265/2001 Sb., zákonem č. 1/2002 Sb., zákonem č. 322/2003 Sb., zákonem č. 354/2003 Sb. a zákonem č. 187/2004 Sb. Účinnost od 1. 5. 2004.

Zákon č. 456/2004 Sb., úplné znění zákona č. 110/1997 Sb., o potravinách a tabákových výrobcích, a o změně a doplnění některých souvisejících zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn. Účinnost od 27. 5. 2004.

Zákon č. 461/2004 Sb., úplné znění zákona č. 156/1998 Sb., o hnojivech, pomocných půdních látkách, pomocných rostlinných přípravcích a substrátech, a o agrochemickém zkoušení zemědělských půd (zákon o hnojivech). Účinnost od 27. 5. 2004.

Zákon č. 462/2004 Sb., úplné znění zákona č. 147/2002 Sb., o ÚKZÚZ a o změně některých souvisejících zákonů, jak vyplývá z pozdějších změn. Účinnost od 28. 5. 2004.

Nařízení vlády č. 491/2004 Sb., kterým se mění NV č. 469/2000 Sb., kterým se stanoví obsahové náplně jednotlivých živností. Účinnost od 1. 11. 2004.

Nařízení vlády č. 492/2004 Sb., kterým se mění NV č. 140/2000 Sb., kterým se stanoví seznam oborů živností volných, ve znění NV č. 468/2000 Sb. Účinnost od 1. 11. 2004.

Vyhláška MŽP č. 504/2004 Sb., kterou se mění znění vyhlášky č. 382/2001 Sb., o podmínkách použití upravených kalů na zemědělské půdě. Účinnost od 1. 10. 2004.

5. Kontrola jakosti

a) Čerstvá zelenina

V roce 2003 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 2 752 šarží čerstvé zeleniny, tj. o 50 % méně než v roce 2002. Požadavkům právních předpisů nevyhovělo celkem 34 % kontrolovaných šarží. Problematickou skupinou je zelenina plodová a cibulová, kde nejčastějšími závadami zjišťovanými při hodnocení požadavků na jakost jsou hluboké otlaky a nečerstvost a necelistvost. Vyšší procento těchto nedostatků bylo nacházeno především v maloobchodě, kdy prodej plodů samoobslužným systémem v supermarketech a nedostatečné vyřídování nevyhovujících dávek je důvodem zhoršení jakosti a následnému vyřazení.

Počet kontrolovaných vzorků čerstvé zeleniny za rok 2003

Zelenina	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Cibulová	4	25,0	490	47,0	49	8,0	1	0,0	544	43,0
Kořenová	6	50,0	397	47,0	109	9,0	6	0,0	520	39,0
Košťálová	7	0,0	307	29,0	76	4,0	1	0,0	391	24,0
Listová	2	0,0	116	35,0	48	0,0	1	0,0	167	25,0
Lusková	0	0,0	12	33,0	1	0,0	0	0,0	13	31,0
Plodová	6	50,0	962	35,0	145	8,0	4	0,0	1 117	32,0
CELKEM	25	28,0	2 284	39,0	428	7,0	13	0,0	2 752	34,0
Tuzemsko	11	18,0	905	40,0	127	2,0	12	0,0	1 056	35,0
Dovoz	14	36,0	1 379	38,0	301	9,0	1	0,0	1 696	33,0

Pramen: SZPI

Z výsledků kontrol vyplývá, že v roce 2003 došlo k výraznému zhoršení jakosti dodávané zeleniny tuzemskými pěstiteli do velkoobchodu – z 8,5% podílu v roce 2002 na 28% podíl nevyhovujících šarží v roce 2003. Nejvíce závad bylo zjištěno v maloobchodech, kde nevyhovělo 39 % kontrolovaných šarží (v roce 2002 to bylo 35,7 %).

K nejčastějším nedostatkům v oblasti kontroly zdravotní nezávadnosti, které byly důvodem k pozastavení šarží, patřilo zjištění výskytu plísně a hniloby. Dále pak vady analytické, a to zejména nedodržení minimální hmotnosti či velikosti plodů nebo nedodržení deklarované hmotnosti balení.

Výsledky rozborů čerstvé zeleniny z laboratoří a z hodnocení na místě za rok 2003

Zelenina	Počet vzorků											
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení		celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Cibulová	20	70,0	29	45,0	41	2,0	486	36,0	286	32,0	541	43,0
Kořenová	4	0,0	43	40,0	111	14,0	398	40,0	225	22,0	513	39,0
Košťálová	2	,0	22	36,0	111	4,0	276	25,0	151	18,0	381	24,0
Listová	1	100,0	15	40,0	69	0,0	87	32,0	46	33,0	161	25,0
Lusková	0	0,0	0	0,0	6	0,0	6	50,0	4	25,0	13	31,0
Plodová	11	27,0	88	35,0	128	2,0	973	29,0	581	23,0	1 107	32,0
CELKEM	38	47,0	197	38,0	466	5,0	2 226	32,0	1 293	24,0	2 716	34,0

Pramen: SZPI

Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti čerstvé zeleniny za období od ledna do září 2004

V uvedeném období bylo kontrolováno 1 892 šarží čerstvé zeleniny, z toho 1 177 šarží z dovozu. Nejčastějšími závadami byly mimo jiné nedodržení minimálních požadavků na jakost stanovených jednotlivými normami, a to např. nečistoty u plodové, listové a kořenové zeleniny.

Počet kontrolovaných vzorků čerstvé zeleniny za I. – IX. měsíc roku 2004

Zelenina	Výroba		Maloobchod		Velkoobchod		Ostatní		Celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Cibulová	2	100,0	322	44,0	34	10,0	2	50,0	360	41,0
Kořenová	8	13,0	355	33,0	85	5,0	1	0,0	449	28,0
Košťálová	3	67,0	238	23,0	83	3,0	0	0,0	324	18,0
Listová	2	0,0	69	38,0	36	0,0	1	0,0	108	25,0
Lusková	1	0,0	12	42,0	6	0,0	0	0,0	19	26,0
Plodová	3	0,0	473	37,0	149	4,0	6	0,0	631	29,0
CELKEM	19	24,0	1 469	36,0	393	4,0	10	10,0	1 892	29,0
Tuzemsko	15	15,0	602	32,0	93	1,0	5	0,0	715	28,0
Dovoz	4	50,0	868	38,0	300	4,0	5	20,0	1 177	30,0

Pramen: SZPI

Relativně nejvíce závad bylo zjištěno v maloobchodech, i když se podíl nevyhovujících šarží zeleniny snížil z 40,8 % na 36 %. Nejčtenější frekvence porušení ustanovení právních předpisů je v obchodní síti nadále zjišťována u zeleniny cibulové, plodové a kořenové.

Výsledky rozborů čerstvé zeleniny z laboratoří a z hodnocení na místě za I. – IX. měsíc roku 2004

Zelenina	Počet vzorků											
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		značení		celkem	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Cibulová	7	86,0	20	30,0	21	5,0	282	34,0	233	28,0	323	45,0
Kořenová	2	0,0	27	19,0	97	5,0	311	26,0	258	19,0	419	29,0
Košťálová	3	33,0	14	14,0	54	0,0	245	18,0	191	13,0	301	19,0
Listová	0	0,0	6	50,0	44	0,0	51	35,0	35	40,0	98	27,0
Lusková	0	0,0	2	100,0	14	14,0	5	60,0	4	50,0	19	26,0
Plodová	6	17,0	56	20,0	97	0,0	453	28,0	318	24,0	573	31,0
CELKEM	18	44,0	126	24,0	327	2,0	1 347	27,0	1 040	22,0	1 734	31,0

Pramen: SZPI

b) Zpracovaná zelenina

V roce 2003 bylo inspektory SZPI zkontrolováno celkem 253 vzorků zpracované zeleniny, což je o 45 % méně vzorků v porovnání s předchozím rokem. Jako nevyhovující bylo vyhodnoceno 60 vzorků, tj. 23,7 %, z toho bylo 42 šarží tuzemských. Z hlediska jednotlivých skupin náležela k nejproblématictější skupině sterilované zeleniny a skupina zmrazené zeleniny.

Porovnáním zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování u vzorků kontrolovaných ve výrobě, velkoobchodech a maloobchodech lze konstatovat, že četnost závad byla nejvyšší v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracované zeleniny v roce 2003

Ukazatel	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %
Tuzemsko	73	16,4	9	0,0	106	28,3	0	0,0	188	22,3
Dovoz	2	50,0	18	38,9	44	22,7	1	0,0	65	27,7
CELKEM	75	17,3	27	25,9	150	26,7	1	0,0	253	23,7

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Nejproblématictější skupinou výrobků z hlediska mikrobiologických ukazatelů byla upravená chlazená čerstvá zelenina. Požadavkům vyhlášky nevyhověly celkem 4 výrobky. Největší závady (plíseň okem viditelná, hniloba) byly zjištěny ve třech případech u směsi zeleniny na polévku a u jednoho vzorku – zeleniny na svičkovou (tuzemsko).

Při kontrole jakostních požadavků nevyhověly čtyři vzorky kečupů z důvodu nižší či vyšší refraktometrické sušiny než je stanoveno. Nižší pevný podíl byl nalezen u jednoho vzorku sterilované zeleniny – kukuřice ve sladkokyselém nálevu z Maďarska.

Při senzorickém hodnocení byly dva vzorky sterilované zeleniny (hrášku) z tuzemska hodnoceny jako nevyhovující z důvodu znečištění obalu a přítomnosti rzi. Nevyhovující vzhled a konzistence byla zjištěna především u 4 vzorků sterilovaného zelí (přítomnost řezů košťálů) a sterilovaných okurek (konzistence místy kašovitá, nálev zakalený apod.). U dvou nevyhovujících vzorků zmrazené brokolice z tuzemska obsahoval výrobek vykvetlé růžičky brokolice žluté až hnědé barvy. Rovněž zmrazený špenátový protlak z tuzemska nevyhověl ve vzhledu (obsahoval větší množství delších vláken).

Mezi zjištěné nedostatky v označování patřily chybějící údaje o datu použitelnosti, o datu minimální trvanlivosti, o množství složky v hmotnostních procentech, o označení přídatné látky ve složení. U některých výrobků bylo zjištěno neúplné označení, nebyla uvedena skupina či podskupina (sterilované červené zelí z Polska, španělské olivy, chlazená čerstvá zelenina z tuzemska), neuveden druh nálevu (sterilované červené zelí z Polska, sterilovaná kukuřice z Maďarska). Nesrozumitelné nebo klamavé označení (uvedení jiného výrobce, dovozce či prodejce) bylo zjištěno u sterilované zeleniny (španělské olivy, kukuřice v nálevu z Maďarska). K dalším nedostatkům z hlediska

označování patřily chybějící údaje v českém jazyce (zejména sterilovaná zelenina z Itálie, rajčatový protlak a kvašené okurky z Polska).

Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení podmínek skladování u zmrazené zeleniny a u chlazené zeleniny, které bylo často spojeno s porušením mikrobiologických požadavků.

Výsledky rozborů zpracované zeleniny z laboratoří a z hodnocení na místě v roce 2003

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Zelenina	42	16,7	96	4,1	57	12,3	91	31,9	41	41,5

Pramen: SZPI

Výsledky kontroly jakosti a zdravotní nezávadnosti zpracované zeleniny za I. – IX. měsíc roku 2004

V tomto období bylo zkontrolováno celkem 187 vzorků. Jako nevyhovující bylo vyhodnoceno 25 vzorků, z toho 16 tuzemských. Z hlediska jednotlivých skupin náležela k nejproblematictější skupině sterilovaná zelenina a skupina mléčně kvašená zelenina. Porovnáním zdravotní nezávadnosti, jakosti a označování lze konstatovat, že četnost závad byla opět nejvyšší v maloobchodní síti.

Počet kontrolovaných vzorků zpracované zeleniny za I. – IX. měsíc roku 2004

Ukazatel	Výroba		Velkoobchod		Maloobchod		Jiné*		Celkem	
	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %	celkem	nevyh. %
Tuzemsko	66	3,0	7	14,3	58	22,4	0	0,0	131	12,2
Dovoz	2	0,0	5	40,0	49	14,3	0	0,0	56	16,1
CELKEM	68	2,9	12	25,0	107	18,7	0	0,0	187	13,4

Pramen: SZPI

Poznámka: * restaurace, přeprava, suroviny

Nejproblematictější skupinou výrobků z hlediska mikrobiologických ukazatelů byla chlazená čerstvá zelenina. Požadavkům dle platných právních předpisů nevyhověly dva výrobky – zeleninová směs a polévková směs z tuzemska.

Při kontrole jakostních požadavků nevyhověly tři vzorky zmrazené zeleniny z tuzemska, u nichž neodpovídala hmotnost jednotlivých složek zeleniny údajům uvedeným na obalu výrobku ve složení. Při senzorickém hodnocení byly dva vzorky sterilované zeleniny hodnoceny jako nevyhovující z důvodu neodpovídajícího vzhledu. Jednalo se o sterilované okurky a sterilovanou červenou papriku řezanou z tuzemska.

Mezi zjištěné nedostatky v označování patřily chybějící údaje, a to u kysaného zelí a kvašených okurek z Polska, kde chybělo datum minimální trvanlivosti, a u dvou výrobků z tuzemska (zeleninový salát, kysané zelí), kde chyběly veškeré údaje.

Dále bylo u některých výrobků zjištěno neúplné označení nebo nesprávné označení údajů (kyselé zelí z Rakouska, kysané zelí a chlazená zeleninová směs z tuzemska, olivy ve slaném nálevu ze Španělska). Klamavé označení v názvu výrobku bylo zjištěno u dvou výrobků zeleninového leča z tuzemska. K dalším nedostatkům patřily chybějící údaje v českém jazyce (u 14 výrobků), např. u sterilované zeleniny z Německa, kysaného zelí z Polska.

Z dalších zjištěných nedostatků stojí za zmínku nedodržení podmínek skladování u tří vzorků mléčně kvašené zeleniny, jednoho vzorku zmrazené zeleniny a u dvou vzorků upravené chlazené zeleniny.

Výsledky rozborů zpracované zeleniny z laboratoří a z hodnocení na místě za I. – IX. Měsíc roku 2004

Ukazatel	Počet vzorků									
	analytika		mikrobiologie		cizorodé látky		senzorika		označování	
	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.	celkem	% nevyh.
Zelenina	43	2,3	43	2,3	57	,0,	58	15,5	38	36,8

Pramen: SZPI

6. Změny v ČR po 1. květnu 2004

Vstupem do Evropské unie dne 1. 5. 2004 převzala Česká republika celní legislativu EU, včetně celního sazebníku a obchodně politických opatření.

Od 1. května 2004 se Česká republika stala členským státem Evropské unie. Příprava na členství spočívala ve stovkách harmonizačních opatření směřujících k formálněprávnímu, institucionálnímu ale především praktickému sladění s nároky jednotného trhu. Hospodářská a měnová integrace však rozšířením členů Evropské unie dobudována není. Není používáno jednotné měny (pouze 12 států používá společnou měnu), není dobudována unie ve smyslu politickém. Nelze přesně předvídat časový sled snah národních reprezentací na dalších harmonizačních opatřeních, která jsou nutná pro odstranění neviditelných bariér vzájemného obchodu, aby zboží, služby, lidé a kapitál mohli po celém území EHS kolovat volně. Mnohé oblasti dosud sladěny nejsou nebo jsou jim kladena omezení pouze částečná (např. daňová politika se stanovením minimální spodní hranice sazby DPH) a jistě budou předmětem dalšího vývoje.

Chod složitého aparátu zajišťuje pět institucí:

Evropská komise	http://europa.eu.int/index-en.htm
Evropský parlament	http://www.europarl.eu.int/
Rada EU	http://ue.eu.int
Soudní dvůr Evropského společenství	http://curia.eu.int/
Evropský účetní dvůr	http://www.eca.eu.int/

Orgánem se zvláštní právní subjektivitou je ECB (Evropská centrální banka). Je naprosto nezávislá na politickém rozhodování orgánů EU a vlád členských zemí. Jedná na základě Rady ředitelů banky a guvernérů národních bank zemí platících Eurem.

Zákonodárnymi orgány EU jsou Evropská komise, Evropský parlament a Rada EU.

- a) **Evropská komise** je jediná oprávněna navrhnout nové zákonné předpisy EU. Je nezávislá na vůli členských států, má výkonné kompetence v oblasti fungování jednotného trhu, celní unie, ochrany hospodářské soutěže, společné obchodní politiky a správě rozpočtu EU. K odpovědnosti ji může volat Evropský parlament, její rozhodnutí může přezkoumat Evropský soudní dvůr.
- b) **Evropský parlament** – jeho legislativní funkce spočívá v odsouhlasení většiny předpisů, týkajících se obchodu a podnikání, mezinárodních smluv uzavíraných EU a jeho souhlas je podmínkou ke jmenování členů Evropské komise, přijetí nových členských států společného rozpočtu EU.
- c) **Rada EU (jinak též Rada ministrů EU)** – vydává nařízení, směrnice a rozhodnutí. Po půlročním předsednictví jednoho členského státu zasedá na úrovni ministrů. Veškerá legislativa jednotného trhu vyžaduje souhlas Rady (jednomyslný v otázkách daní a sociálních opatření, většinový v otázkách obchodu a podnikání). Tam, kde je potřeba spolurozhodování Rady a Evropského parlamentu, je vyloučeno přehlasování poslanců Evropského parlamentu legislativním návrhem Rady a naopak.

Politickým orgánem EU je Evropská rada - nezasahuje přímo do zákonodárných procesů, je to summit nejvyšších představitelů členských států.

Soudním orgánem EU je Soudní dvůr Evropských společenství (jinak též Evropský soudní dvůr). Jeho interpretace práva je pro ostatní instituce ES i pro soudní a správní orgány členských zemí závazná.

Evropský účetní dvůr zastupuje zájmy daňových poplatníků tím, že kontroluje účel vynaložení prostředků a dodržování rozpočtových pravidel a předpisů.

Evropská centrální banka zajišťuje dohled nad stabilitou společné evropské měny. V legislativním procesu musí s ní být konzultována většina návrhů, týkající se hospodářské oblasti.

Regulace podnikání a obchodu uvnitř EU

V základní shodě členských států je bezcelní pohyb zboží bez množstevních omezení v rámci ES (tzv. intrakomunitární – syn. intraunijní – syn. vnitrounijní pohyb zboží). Je platný zákaz diskriminace zboží podle země původu. Došlo k sladění hygienických, veterinárních, fyto-sanitárních a technických norem. Různé regulace stanovují podmínky obchodu tak, aby bylo chráněno životní prostředí a zachována bezpečnost potravin. Základní principy jednotného evropského trhu, které jsou však dosud provázeny řadou výjimek, jsou:

- volný pohyb zboží
- volné poskytování služeb
- svoboda podnikání v jiném členském státě
- volný pohyb pracovníků
- volný pohyb kapitálu a plateb

Regulace se týká rovněž oblasti sjednocení daňového zatížení. EU může jednotně upravit ekologické daně (očekáváno je zdanění v oblasti neobnovitelných zdrojů energie). Naopak všemi členskými státy může být rozhodnuto o ostatních daňových otázkách, proto se harmonizace dotkla pouze minimální daňové povinnosti (DPH, spotřební daň aj.). Místem zdanitelného plnění pro účely DPH je v EU země určení zboží a většiny služeb. Místem platby DPH je místo spotřeby.

Vzhledem k neexistenci hraničních kontrol a celního řízení mezi státy EU vznikla povinnost evidovat daňové a statistické údaje. Nesplnění této povinnosti je sankcionováno. Statistikou vnitřního obchodu se zabývá systém **INTRASTAT** (*informace na www.czso.cz*).

Povinnost vykazovat měsíčně statistické údaje má každý podnikatel, jehož hodnota zboží přesáhne v období 12 měsíců při dodání (odeslání) do jiné země EU hodnotu 4 milióny Kč nebo při odebrání (přijetí) zboží z jiné členské země 2 milióny Kč.

Základní předpisy související s obchodem v rámci EU

- a) Nařízení Rady (EHS) č. 3330/91, o statistice obchodu se zbožím mezi členskými státy
Doplňuje o:
- Nařízení Komise (EHS) č. 3046/92, o statistice obchodu se zbožím mezi členskými státy,
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1182/99, o statistice obchodu se zbožím mezi členskými státy s ohledem na omezení poskytovaných dat,
  - Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1624/2000, o statistice obchodu se zbožím mezi členskými státy se zvláštním zřetelem na zjednodušené používání nomenklatury zboží,
  - Nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, celní kodex Společenství, ve znění pozdějších předpisů.

- b) Nařízení Komise (ES) č. 1901/2000, kterým se provádí NR (ES) č. 3330/91
Doplněno o:
- Nařízení komise (ES) č. 1835/2002,
  - Nařízení Komise (ES) č. 2207/2003.
- c) Nařízení Komise (ES) č. 3590/92, o nosičích statistických informací pro statistiku obchodu mezi členskými státy
- d) Další nařízení, týkající se statistiky, navazují na Nařízení Rady (EHS) č. 2658/87, o celní a statistické nomenklatuře a o společném člením sazebníku. Jedná se o:
- Nařízení Rady (EHS) č. 3528/89,
  - Nařízení Rady (EHS) č. 1959/93,
  - Nařízení Rady (ES) č. 254/2000,
  - Nařízení Rady (ES) č. 1789/2003,
  - Nařízení Komise (ES) č. 2081/2003.

Základní právní předpisy České republiky související s obchodem

- Zákon č. 13/1993 Sb., celní zákon, ve znění zákona č. 113/0997 Sb., zákona č. 1/2002 Sb. a zákona č. 187/2004 Sb.,
- Zákon č. 185/2004 Sb., o Celní správě ČR,
- Zákon č. 186/2004 Sb., kterým se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o Celní správě ČR,
- Vyhláška č. 199/2004 Sb., kterou se provádí některá ustanovení celního zákona a kterou se zrušují některé vyhlášky, upravující osvobození od dovozního cla a nepreferenční původ zboží,
- Vyhláška č. 200/2004 Sb., o statistice vyváženého a dováženého zboží a způsobu sdělování údajů o obchodu mezi ČR a ostatními členskými státy ES,
- Zákon č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty,
- Zákon č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů,
- Zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Celní unie a vnější obchodní politika EU

EU je celní unií vytvořenou v souladu s pravidly WTO, jejíž hlavní deklarovanou snahou je reciproční odstraňování obchodních bariér a pomoc nejchudším zemím světa. EU má společný celní kodex a společný celní sazebník, který je schvalován zpravidla v říjnu a uveřejňován v Úředním věstníku EU.

Pro dovozce je celní sazebník v podobě tzv. **TARIC** (Integrovaný tarif Evropského společenství, vydávaný v souladu s Nařízením Komise EHS č. 2658/87) volně přístupný na internetové adrese europa.eu.int/comm/taxation_customs/databases/database.htm. TARIC je založen na kombinované nomenklatuře (tj. 6 míst Harmonizovaného systému + 2 místa KN), za níž následují dvoumístné doplňkové a přídavné TARIC kódy, definující omezení, kvóty, preference, antidumpingová a vyrovnávací cla, různé zákazy a omezení, systémy sledování dovozu a vývozu. Výše cla může být snížena na základě preferenční sazby.

Ochrana před dumpingovými a subvencovanými dovozy je realizována v EU antidumpingovými cly a antisubvenčními opatřeními, jejichž konkrétní obsah poskytuje internetová adresa europa.eu.int/comm/trade/policy/dumping/stats.htm.

Z podnětu postižených výrobců určitého členského státu může být vyhlášeno Radou na návrh Komise ochranné opatření v podobě stanovení množstevní kvóty dovozu zboží ze třetích zemí. V naléhavých případech mohou tato opatření na návrh členských států být schválena a vyhlášena Komisí.

Vzájemný obchod by měl probíhat podle pravidel WTO a dalších platných mezinárodních smluv, které má EU uzavřeny s některými třetími zeměmi. Pro agrární obchod EU je praktikována Společná zemědělská politika (SZP) a Společná obchodní politika (SOP). Obě tyto politiky zásadně ovlivňují agrární obchod nových členských zemí.

Preferenční ujednání, týkající se agrárního obchodu, existují v rámci SZP jako součást regulace obchodu se třetími zeměmi (tj. zeměmi mimo EU), tato regulace je obhospodařován a tzv. obchodními mechanismy (subvence, licence, kauce atd.). Koncese v oblasti agrárního obchodu jsou několika druhů, např. celní úlevy bez množství omezení, celní úlevy v rámci množství omezení (preferenční celní kvóty) – specifickou podobou preferenční celní kvóty je bezcelní kvóta.

Jednotný trh je ve zvýšené míře vysoce konkurenční prostředí. Úspěch nabídky zboží se netýká jen ceny, ale i inovací, služeb a reakcí na tlak různých lobby, dožadujících se zlepšování životního prostředí, pohody zvířat a bezpečnosti potravin. Správné reakce podnikatelů jsou závislé na sledování legislativního procesu v EU ve snaze dozvědět se o nových předpisech a nákladech na jejich splnění.

Základní předpisy související s obchodem mimo rámec EU

- a) Nařízení Rady č. 2913/1992 - celní kodex, ve znění pozdějších předpisů,
- b) Nařízení Komise č. 2454/1993 - prováděcí předpis celního kodexu,
- c) Nařízení Rady č. 918/1983 - osvobození zboží od cla,
- d) Nařízení Rady č. 2658/1987 - o celní a statistické nomenklatuře a o společném celním sazebníku (pro rok 2004 vydán pod č.1789/2003).
- e) horizontální nařízení upravující obchodní mechanismy, z nichž nejdůležitější jsou:
  - Nařízení Komise č. 1291/2000, které stanoví společná prováděcí pravidla k aplikaci licencí v členských státech EU,
  - Nařízení Komise č. 2220/1985, kterým je upraven systém kaucí,
  - Nařízení Komise č. 800/1999, kterým se upravují společná prováděcí pravidla systému vývozních subvencí na zemědělské výrobky.

Aktuální výši dovozních cel specifikuje Integrovaný tarif EU (TARIC). Je založen na kombinované nomenklatuře, která obsahuje mimo stávajících osmimístných čísel, kterou již Česká republika používala, neboť odpovídají dosavadní klasifikaci zboží, rovněž přídatné kódy, vztahující se k osobě vývozce a k vlastnostem výrobku. Dále nomenklatura obsahuje 4-místný alfanumerický kód, který se užívá pro zemědělské komponenty a jiná důležitá sdělení, např. ochranná opatření. TARIC je doplněn Národním integrovaným tarifem (NIT, respektive Český integrovaný tarif 2004), který dále doplňuje TARIC o netarifní opatření, sazby daně z přidané hodnoty a spotřební daně. Přepočtení národních měn na EURO, důležitý při stanovování hodnoty zboží, je stanoven směrnici EU.

Druhy zeleniny, na které se vztahují předepsané vstupní ceny a období pro jejich uplatňování v EU

Kód KN	Popis	Vstupní cena v EUR/100 kg	Celní sazba smluvní v %
0702 00 00	Rajčata čerstvá, chlazená		
	1. 1.-31. 3.	84,6	8,8
	1. 4.-30. 4.	112,6	8,8
	1. 5.-14. 5.	72,6	8,8
	15. 5.-31. 5.	72,6	14,4
	1. 6.-30. 9.	52,6	14,4
	1. 10.-31. 10.	62,6	14,4
	1. 11.-20. 12.	62,6	8,8
	21. 12.-31. 12.	67,6	8,8
0707 00 05	Okurky salátové, nakládačky čerstvé, chlazené		
	1. 1.-konec února	67,5	12,8*
	1. 3.-30. 4.	110,5	12,8*
	1. 5.-15. 5. - ke zpracování ¹⁾ a ostatní	48,1	12,8*;
		35,0 ²⁾	12,8+37,8*
	16. 5.-30. 9. – ke zpracování ¹⁾ a ostatní	48,1	16,0
		35,0 ²⁾	16+37,8
	1. 10.-31. 10. – ke zpracování ¹⁾ a ostatní	68,3	16,0
	35,0 ²⁾	16+37,8	
	1. 11.-10. 11.	68,3	12,8*
	11. 11.-31. 12.	60,5	12,8*
0709 10 00	Artyčoky		
	1. 1.-31. 5.	82,6	10,4
	1. 6.-30. 6.	65,4	10,4
	1. 7.-31. 10.	--	10,4
	1. 11.-31. 12.	94,3	10,4
0709 90 70	Tykve, cukety		
	1. 1.-31. 1.	48,8	12,8
	1. 2.-31. 3.	41,3	12,8
	1. 4.-31. 5.	69,2	12,8
	1. 6.-31. 7.	41,3	12,8
	1. 8.-31. 12.	48,8	12,8

Pramen: Český integrovaný tarif 2004

Poznámka: * celní kvóta WTO, ¹⁾ zařazení do této podpoložky podléhá podmínkách dle nař. Komise (EHS) č. 2453/93 ve znění pozdějších předpisů; ²⁾ vstupní cena stanovena na autonomním základě

Právní řád

Právní řád Evropského společenství je nadřazen veškerému národnímu právu členských států. Právo ES je publikováno na internetovém portálu EUR-LEX (www.europa.eu.int/eur-lex). Základním právním dokumentem jsou jednotlivé integrační smlouvy přijaté jednotlivými členskými státy.

Od 1. 5. 2004 je právní řás ES závazný také v ČR. Předcházet tomu proces harmonizace stávajícího práva České republiky s právem ES a tento proces pokračuje i nadále. Pro bezproblémové vykonávání činnosti zemědělského podnikatele je nutné, aby byl alespoň rámcově seznámen se základními informacemi o evropské legislativě a s termíny nutnými k správné orientaci v právním systému. Legislativa EU je publikována v Úředním věstníku EU. Právní předpisy jsou publikovány v Úředním věstníku EU v českém jazyce. Jsou publikovány s cílem zpřístupnění široké veřejnosti na internetu službou EUR-LEX (odkaz viz výše). Zde lze nalézt poslední vydání Úředního věstníku EU, legislativu Evropských společenství, rozhodnutí soudního dvora, dokumenty vztahující se k přípravě jednotlivých

právních norem a otázky, které adresují členové Evropského parlamentu Radě EU nebo Evropské komisi.

Úřední věstník EU (Official Journal) obsahuje postoj Rady, zákonné normy společenství. Vychází každý pracovní den v jazycích členských států. Právní předpisy jsou obsaženy v řadě L, v řadě C jsou informace, oznámení a přípravné akty. Řady L a C je možné nalézt na internetové adrese <http://www.europa.eu.int/eur-lex/cs/oj/>.

Základní evropské legislativní předpisy

Nařízení (uváděno v tzv. celexových kódech, usnadňujících vyhledávání v databázích, představované písmenem **R** - Regulation) je přímo platný předpis bez nutnosti převzetí do národního práva. Je to základní sjednocovací prvek. Cílem je stejný výsledek, závazný ve stejný okamžik v celém ES. Schvaluje ho Rada, popř. Rada společně s Evropským parlamentem. Nezpracovávají se do národní legislativy. V případě, že přesto budou obsaženy v národní legislativě a stane se, že národní legislativa bude s evropskou v rozporu, pak má nařízení větší váhu, než národní předpis.

Směrnice (**L** – Directive) je naproti tomu závazný pokyn k zapracování do národního práva k určitému datu. Nestane-li se tak, jsou členské státy odpovědny soukromoprávním subjektům za vzniklé škody.

Rozhodnutí (**D** - Decision) orgánů EU jsou závazná pro ty subjekty, kterým jsou adresována. Adresátem rozhodnutí může být kterýkoliv členský stát, skupina států, jednotlivá fyzická či právnická osoba.

Hlavní nařízení ES o společné organizaci trhu ovoce a zeleniny

a) <u>Registrace organizace producentů a sdružení organizací producentů, stahování nadprodukce z trhu</u> Nařízení Rady (ES) č. 2200/1996 Nařízení Komise (ES) č. 1432/2003 Nařízení Komise (ES) č. 103/2004	e) <u>Záruky pro čerstvé ovoce a zeleninu</u> Nařízení Komise (ES) č. 2220/1985 Nařízení Komise (ES) č. 800/1999 Nařízení Komise (ES) č. 565/2000 Nařízení Komise (ES) č. 1961/2001 Nařízení Komise (ES) č. 1291/2000 Nařízení Komise (ES) č. 1433/2003
b) <u>Poskytování dočasných finančních podpor pěstitelům ovoce a zeleniny</u> Nařízení Rady (ES) č. 2200/1996 Nařízení Komise (ES) č. 1433/2003 Nařízení Komise (ES) č. 1943/2003 Nařízení Komise (ES) č. 686/2004 Nařízení Komise (ES) č. 1813/2004 Nařízení Komise (ES) č. 1831/2004	f) <u>Dovozní licence pro banány</u> Nařízení Rady (ES) č. 404/1993 Nařízení Komise (ES) č. 896/2001 Nařízení Komise (ES) č. 1291/2000
c) <u>Licence pro čerstvé ovoce a zeleninu</u> Nařízení Rady (ES) č. 2200/1996 Nařízení Komise (ES) č. 1291/2000 Nařízení Komise (ES) č. 1961/2001 Nařízení Komise (ES) č. 565/2002	g) <u>Pro sektor zpracovaného ovoce a zeleniny:</u> Nařízení Rady (ES) č. 2201/1996 Nařízení Komise (ES) č. 1535/2003 Nařízení Komise (ES) č. 1761/2004 - neplatná
d) <u>Vývozní subvence pro čerstvé ovoce a zeleninu</u> Nařízení Rady (ES) č. 2200/1996 Nařízení Komise (ES) č. 565/1980 Nařízení Rady (ES) č. 386/1990 Nařízení Komise (ES) č. 800/1999 Nařízení Komise (ES) č. 2090/2002	h) <u>Kontrolní systém ovoce a zeleniny</u> Nařízení Rady (ES) č. 148/2001 Nařízení Komise (ES) č. 408/2003

Výkonným orgánem pro sektor ovoce a zeleniny v ČR je SZIF (zákon č. 256/2000 Sb., v platném znění). Provádí veškeré úkony, spojené s oběhem finančních prostředků vázaných na rozhodovací proces, týkající se finančního vztahu producentů s institucemi EU, včetně všech intervenčních opatření sektoru ovoce a zeleniny (např. stahování zboží z trhu, exportní refundace apod.). Provádí veškerou agendu spojenou s činností organizací producentů, tj. zakládání a uznávání organizací producentů včetně kontroly.

Informace lze získat na následujících webových stránkách

Webový server SZIF: <http://www.szif.cz>

Webový server MZe: <http://www.mze.cz>, úsek zahraniční vztahy, navigace – evropská integrace, kde lze najít seznam předpisů ES souvisejících se sektorem ovoce a zelenina.

V České republice je v současné době založeno a SZIFem uznáno v souladu s Nařízením Komise (ES) č. 686/2004 celkem 8 organizací producentů ovoce a zeleniny. V rámci sektoru zelenina jsou to: ZN FRUIT Znojmo se sídlem v Hodonicích, Jihomoravská zelenina – družstvo Velké Bílovice, Odbytové družstvo LITAZEL se sídlem v Bohušovicích nad Ohří, Zelinářské Centru Polabí, a. s., Přerov nad Labem a OZC Polabí, a. s. se sídlem v Semicích.

SVĚTOVÝ TRH

Celosvětová produkce zeleniny dosáhla v roce 2003 podle údajů FAOSTAT 842,2 mil. t, což je o 3 % více v porovnání s rokem 2002. Nejvíce zeleniny se dle této statistiky vypěstovalo v Číně (téměř 49% podíl na světové produkci zeleniny), následovala Indie (10%) a USA (4,3% podíl).

V posledním desetiletí je v Číně zaznamenán nárůst ploch pro pěstování zeleniny a ovoce o 13 mil. ha půdy. Čínské zemědělství se však dostává do útlumu. Příčinou je vládní tlak na rolníky, aby se buď přestěhovali do měst nebo aby skončili s tisíciletou tradicí pěstování rýže ve prospěch pěstování ovoce a zeleniny, což má škodlivý dopad na kvalitu tamější půdy a vody. Po zhruba deseti letech pěstování zeleniny a ovoce je půda kyselejší a méně úrodná, protože hladiny dusíku a fosforu a množství plísňových chorob se silně zvýšilo. Příčinou jsou jednak nevhodné technologie pěstování, ale především je to příliš vysoká spotřeba hnojiv.

Produkce cibule

Produkce cibule trvale roste jak v ekonomicky vyspělých, tak i v rozvojových zemích. Odhaduje se, že **světová produkce** cibule dosahuje cca 50 mil. t, přičemž v posledním desetiletí činí tempo růstu kolem 5 % ročně. Na celkové světové produkci se z 55 % podílí Asie, přičemž největším producentem zůstává Čína s 12 mil. t. Země Afriky produkují ročně 3,6 mil. t cibule, Amerika 6,9 mil. t. Cibule je důležitou komoditou mezinárodního obchodu, avšak vlivem hospodářských potíží jihoamerického kontinentu dochází v posledních třech letech ke stagnaci. Největším vývozcem zůstává s velkým předstihem stále Nizozemsko, následované USA a Mexikem, nejnověji Argentinou. Řada evropských zemí cibuli dováží, dalšími významnými dovozci jsou Rusko, USA, Brazílie, Japonsko, Malajsie a některé země Středního Východu.

V **Evropě** se pěstování cibule rozšiřuje s průměrným meziročním růstem 2,4 % a blíží se již 4 mil. t. Největším evropským producentem cibule je Španělsko, kde se tradičně pěstují odrůdy s velkými cibulemi zeleninového typu. Tyto tvoří výrazný podíl na exportu, avšak zvyšuje se i podíl skladovatelné cibule. Značný objem exportované cibule přichází převážně do zpracovatelských podniků. Druhým největším evropským producentem cibule je Itálie. Vzhledem k tomu, že se na trhu po relativně dlouhou dobu překrývá s dovozy cibule ze zámoří, omezuje se jak její produkce, tak i vývoz. Třetím největším pěstitelem cibule je Polsko s produkcí přibližně 700 tis. t. Podle dostupných údajů se jejím pěstováním zabývá kolem 280 tisíc drobných farmářů, přičemž téměř 90 % z nich pěstuje cibuli na ploše menší než 0,1 ha.

Evropský i světový trh je však stále nejvíce pod vlivem Nizozemska, kde tržní produkce dosahuje až 750 tis. t cibule. Nizozemsko exportuje kolem 660 tis. t, přičemž získává stále nová odbytiště jak v Evropě (zejména v Rusku), tak v zámoří. Po enormním rozšíření produkce cibule ve Francii v polovině 90. let minulého století je nyní situace stabilizována. V jižních oblastech Francie došlo ke snížení rozsahu pěstování cibule z výsevů k přezimování, naproti tomu na severu a v Burgundsku se tento způsob pěstování rozšiřuje. K významnému rozšíření pěstování cibule došlo také ve Velké Británii, v současné době dosahuje produkce zhruba 410 tis. t. Pěstování je soustředěno do východních oblastí země, kde je vybudována síť dobře vybavených skladů a balíren, vlastněných převážně organizacemi pěstitelů. Nicméně zůstává stále nejvýznamnějším dovozcem zámořské cibule, především z Chile, jižní Afriky, Nového Zélandu a Tasmánie, nověji i z Argentiny.

Produkce zeleniny v zemích Evropské unie

V posledních třech letech činila průměrná roční produkce zeleniny v EU-15 asi 55 mil. t, rozšířením Unie na 25 členů vzrostla roční produkce zhruba na 64 mil. t zeleniny. Největšími producenty zeleniny v EU-25 je Itálie a Španělsko s roční produkcí cca 15 mil. t, resp. 12 mil. t. Na třetím místě je Francie, následuje Polsko a Řecko, Německo a Nizozemsko.

V roce 1996 se sektor ovoce a zeleniny podílel 13,4 % na celkové hodnotě zemědělské produkce EU-15. V roce 2003 se tento podíl zvýšil na 17,2 % a po započtení produkce nových členských států činí 16,8 %. Na zvyšování tohoto podílu působil mimo jiné pokles tržních cen ostatních zemědělských produktů v důsledku zavádění diferencovaných reforem společné zemědělské politiky. Význam sektoru ovoce a zeleniny je zvláště zřetelný v Řecku (34,5 % z hrubé zemědělské produkce v letech 2001 – 2003), Španělsku (32,3 %), Portugalsku (30,8 %), Itálii (25,0 %) a Maltě (24,1 %). Zatímco se ekonomický význam tohoto sektoru zvyšoval, počet farem specializovaných pro produkci ovoce a zeleniny se snížil z 990 400 v roce 1990 na 750 000 v roce 2000. Současně se snížila plocha ovocných sadů, kdežto plocha zeleniny byla rozšířena o 50 tis. ha.

Postupně se prosazuje organizování pěstitelů ovoce a zeleniny do organizací výrobců, které mají především posilovat jejich konkurenční pozici na trhu vůči odběratelům a plní ještě další funkce zejména v oblasti marketingu. V roce 2002 bylo v síti organizací výrobců zahrnuto v průměru 37,9 % z celkové produkce ovoce a zeleniny EU-15. Organizovanost výrobců v jednotlivých členských státech je velmi rozdílná – v Nizozemsku je zahrnuto do organizace výrobců 74,5 % produkce, v Německu 31,8 %, ve Španělsku 36,7 %, v Řecku 11,0 % a v Portugalsku pouze 4,4 %.

EU je po USA největším exportérem ovoce a zeleniny s téměř 12% podílem na celosvětovém exportu těchto komodit. Saldo zahraničního obchodu EU s ovocem a zeleninou (mimo hranice EU-15) je vysoce negativní. Exporty čerstvé zeleniny se od 90. let postupně zvyšovaly až na průměrné roční množství 1,4 mil. t v období 2000 – 2003. Významnější byly exporty zpracované zeleniny, které se dynamicky zvyšovaly a v letech 2000 – 2003 dosáhly průměru 2,5 mil. t.

Rok 2004 lze charakterizovat jako složitou sezónu pro pěstitelé zeleniny téměř ve všech stávajících zemích Evropské unie. Sklizňové plochy některých druhů se významně zvýšily a v řadě zemí je u většiny druhů zeleniny dosahováno, vzhledem k příznivému průběhu počasí, vysokých výnosů. Tato skutečnost přinesla na druhé straně pěstitelům značné problémy s odbytem produkce z důvodu výrazného převisu nabídky čerstvé zeleniny na trhu nad poptávkou, což způsobilo výrazný propad tzv. farmářských cen u většiny druhů zeleniny a tím i výrazné finanční ztráty u pěstitelů.

PĚSTOVÁNÍ ZELENINY V ČESKÉ REPUBLICE

Od roku 2002 došlo ke změnám ve statistickém zjišťování, jehož základem jsou výsledky celoplošného strukturálního zemědělského sčítání Agrocensus 2000. V návaznosti na naplnění stanovených požadavků EU byly zahrnuty veškeré hospodařící subjekty v zemědělství, vymezené prahovými hodnotami: výměrou od 1 ha obhospodařované zemědělské půdy, dále doplňkovými měřítky **od výměry 1 500 m² pěstovaných intenzivních plodin** (vinic, sadů, květin, **venkovní zeleniny**, 300 m² plochy skleníků a pařenišť), od 1 ks skotu, od 2 ks prasat, od 4 ks ovcí a koz, od 50 ks drůbeže, od 100 ks králíků nebo kožšinových zvířat a podnikatelské subjekty s chovem ryb na vodní ploše bez omezení výměry. Těmito prahovými hodnotami je určena struktura a rozměr našeho zemědělství, který se tak stává srovnatelným s evropskými statistickými standardy i kritérii platnými v zemích EU. **Upouští se tak od dosavadního způsobu zjišťování, který kombinoval výsledky šetření dat z předložených výkazů zpravodajskými jednotkami a z kvalifikovaného odhadu struktury pěstebních ploch plodin u zahrádkářů a drobných pěstitelů, se současným přihlédnutím k celkové výměře zemědělské a orné půdy vykazované v katastru nemovitostí.**

Po získání údajů za sektor domácností obyvatelstva, který představuje cca 3,8 mil. subjektů, jsou údaje o plochách a produkci jednotlivých druhů zeleniny doplněny.

Dlouhotrvající horké a suché počasí v roce 2003 mělo za následek značné ztráty na výnosech téměř všech druhů zeleniny. Porosty raných a poloraných druhů zeleniny dozrávaly většinou předčasně, dosahovaly v převážné většině nižší jakosti. Zlepšení situace nastalo až v podzimním období vlivem vyšších dešťových srážek a teplého podzimu, což umožnilo sklízet až do začátku prosince. Výjimku tvořila pouze plodová zelenina, pro niž byly klimatické podmínky roku příznivé.

Podle údajů ČSÚ bylo v roce 2003 sklizeno z 16 872 ha celkem 295,6 tis. t zeleniny, což byl pokles v porovnání s nízkou sklizní roku 2002 o 11 %. Největší pokles zaznamenala produkce hrachu, cibule, mrkve, rajčat, okurek nakládaček a pekingského zelí.

Vývoj osevních ploch konzumní zeleniny v ČR (ha)

Zelenina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Celer	1 194	1 239	1 258	1 120	802	319	345	380
Cibule	5 322	5 721	6 023	5 571	4 817	2 468	2 755	2 868
Česnek	1 563	1 552	1 546	1 393	1 018	41	38	21
Hrách dřeňový	1 992	1 937	2 244	2 136	2 247	1 772	1 124	1 086
Kapusta	1 145	1 152	1 119	963	699	245	240	233
Kedlubny	1 409	1 359	1 334	1 092	818	123	107	106
Květák	2 166	2 132	2 100	2 041	1 645	907	903	794
Mrkev	3 592	3 715	3 607	3 203	2 533	976	889	951
Okurky nakládačky	3 230	3 092	2 799	2 712	2 209	604	426	304
Okurky salátové	1 264	1 193	1 189	1 145	833	198	141	85
Petržel	1 473	1 624	1 681	1 652	1 154	437	497	800
Rajčata	2 009	1 996	1 929	1 983	1 549	430	456	472
Zelí hlávkové bílé	*3 883	*3 910	*3 788	*3 769	*2 882	*1 965	*2 015	*1 896
Ostatní zelenina	3 873	4 001	4 150	3 535	3 024	2 182	2 240	2 420
Zelenina celkem	34 115	34 624	34 766	32 316	26 230	12 667	12 176	12 416

Pramen: ČSÚ

Poznámka: údaje vždy k 31. 5. příslušného roku, * součet osevních ploch zelí hlávkového bílého a červeného
Od roku 2002 – údaje bez dopočtu sektoru domácností obyvatelstva.

Sklizňová plocha zeleniny v ČR (ha)

Zelenina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Brokolice	-	-	-	100	50	41	56	
Celer	1 187	1 224	1 253	1 119	801	508	514	
Cibule	5 294	5 699	6 019	5 457	4 797	3 388	3 572	2 868 ¹⁾
Česnek	1 563	1 552	1 546	1 391	1 018	427	381	
Fazole na lusky	400	410	250	200	110	174	77	
Hrách dřeňový	1 852	1 926	2 244	2 114	2 247	1 959	1 290	
Kapusta	1 142	1 147	1 119	963	697	424	399	
Kedlubny	1 409	1 359	1 334	1 091	816	395	350	
Květák	2 130	2 140	2 099	2 040	1 643	1 199	1 162	794 ¹⁾
Mrkev	3 551	3 693	3 602	3 152	2 532	1 592	1 435	951 ¹⁾
Okurky nakládačky	3 208	3 091	2 792	2 705	2 201	1 236	987	302 ²⁾
Okurky salátové	1 264	1 191	1 190	1 142	831	448	364	85 ¹⁾
Paprika zeleninová	420	420	320	250	213	206	211	
Petržel	1 442	1 574	1 681	1 592	1 053	681	712	
Pór		370	700	500	250	159	168	
Rajčata	1 957	1 988	1 929	1 978	1 547	872	847	472 ¹⁾
Salát hlávkový	800	760	700	500	100	225	327	
Špenát	500	488	750	550	440	385	369	
Zelí hlávkové *	3 799	3 894	3 779	3 746	2 874	2 324	2 333	1 896 ¹⁾
Zelí pekingské		520	800	800	333	353	323	
Ostatní zelenina	1 623	1 013	630	607	1 495	2 501	995	
Zelenina celkem	33 541	34 459	34 737	31 997	26 048	17 954	16 872	

Pramen: ČSÚ, ZUČM

Poznámka: * zelí hlávkové bílé a červené, ¹⁾ odhady ČSÚ k 15. 9. 2004, ²⁾ odhady ČSÚ k 15. 8. 2004

Rok 2002, 2003 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Rok 2004 – údaje pouze za zemědělský sektor bez dopočtu domácností

Celková sklizeň zeleniny v ČR (t)

Zelenina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Brokolice	-	-	-	800	600	491	646	
Celer	19 949	20 745	21 822	18 242	12 768	7 190	10 382	
Cibule	83 085	88 172	99 145	76 402	84 086	63 177	43 796	70 907 ¹⁾
Česnek	8 177	7 700	7 679	7 111	5 405	2 239	953	
Fazolové lusky	1 400	1 800	1 250	850	2 062	2 784	616	
Hrách dřeňový	7 573	8 409	9 462	7 105	9 800	7 510	4 224	
Kapusta	21 149	19 871	18 489	15 211	11 656	6 544	6 552	
Kedlubny	22 172	19 401	20 502	15 672	11 724	4 896	5 835	
Květák	34 252	35 268	33 606	28 558	22 959	15 764	16 491	14 049 ¹⁾
Mrkev	73 949	76 410	78 665	58 596	52 449	45 743	39 450	36 795 ¹⁾
Okurky nakládačky	37 596	31 953	34 246	25 535	24 575	25 812	18 594	5 062 ²⁾
Okurky salátové	18 699	16 723	17 862	15 122	10 766	8 811	10 456	2 621 ¹⁾
Paprika zeleninová	4 620	4 500	4 800	4 100	5 751	5 149	5 275	
Petržel	16 420	17 218	18 654	15 747	10 732	6 443	5 059	
Pór	-	5 800	-	7 500	7 430	3 975	3 570	
Rajčata	23 130	30 028	34 053	30 573	25 014	27 400	23 534	13 832 ¹⁾
Salát hlávkový	6 400	5 800	8 400	4 500	4 800	2 200	2 943	
Špenát	4 500	5 600	6 750	3 500	5 280	2 464	2 363	
Zelí hlávkové*	133 139	136 621	132 657	133 561	103 970	87 191	89 990	93 865 ¹⁾
Zelí pekingské		12 100	16 000	6 000	6 200	5 995	4 667	
Ostatní zelenina	25 238	8 736	8 455	7 272	3 156	516	189	
Zelenina celkem	541 448	552 855	572 497	481 957	421 183	332 294	295 585	

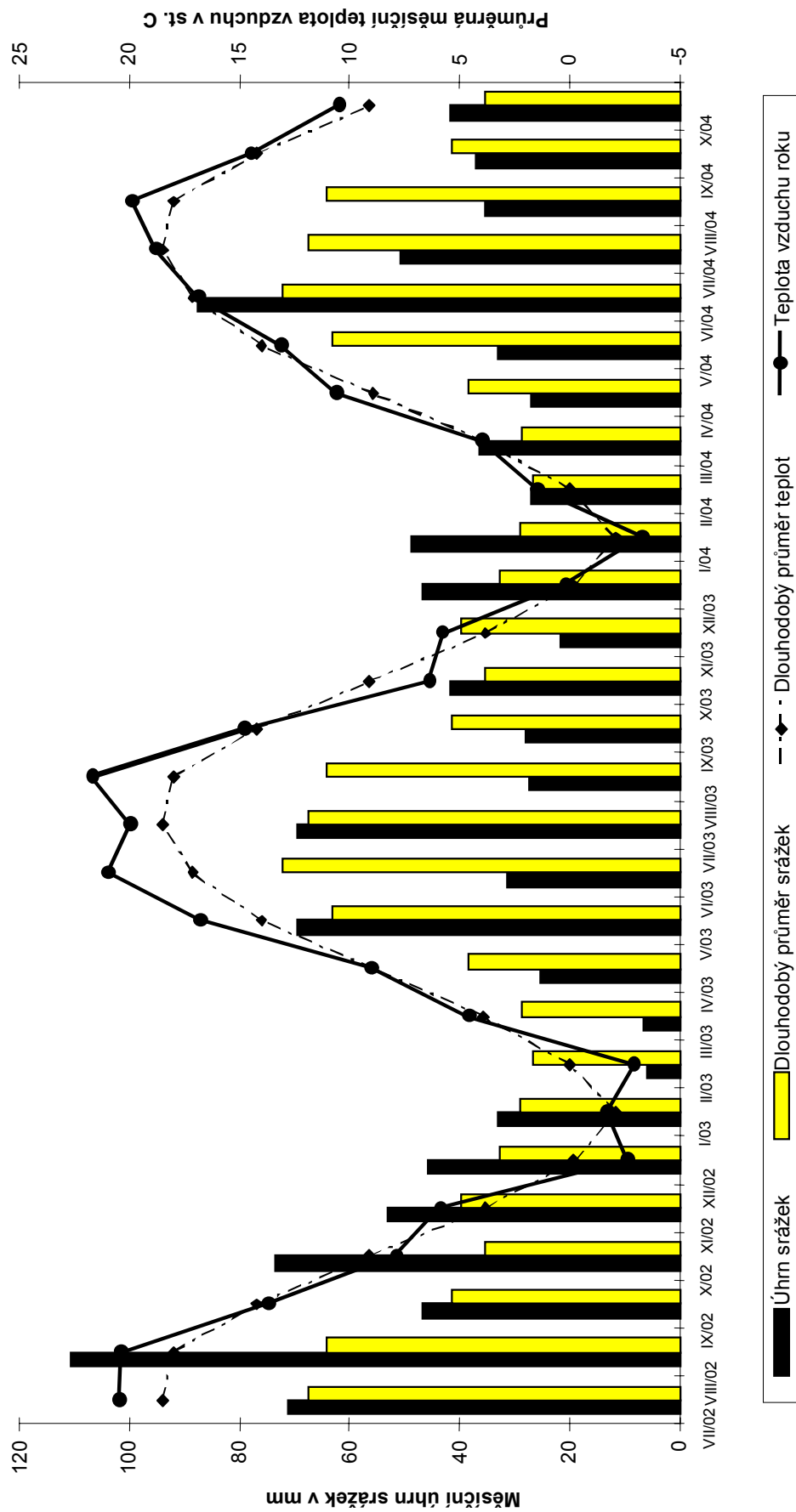
Pramen: ČSÚ, ZUČM

Poznámka: * zelí hlávkové bílé a červené, ¹⁾ odhady ČSÚ k 15. 9. 2004, ²⁾ odhady ČSÚ k 15. 8. 2004

Rok 2002, 2003 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Rok 2004 – údaje pouze za zemědělský sektor bez dopočtu domácností

Porovnání dlouhodobých průměrů měsíčních úhrnů srážek a průměrných měsíčních teplot vzduchu se skutečností v zelinářských oblastech

Průměrný hektarový výnos v ČR (ha/t)

Zelenina	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Brokolice	-	-	-	8,00	8,40	11,96	11,54	
Celer	16,81	16,95	17,42	16,30	15,94	14,15	20,19	
Cibule	15,69	15,47	16,47	14,00	17,53	18,65	12,26	24,72 ¹⁾
Česnek	5,23	4,96	4,97	5,11	5,31	5,24	2,50	
Fazolové lusky	3,50	4,39	5,00	4,25	5,20	-	8,00	
Hrách dřevňový	4,09	4,37	4,22	3,36	4,36	3,83	3,27	
Kapusta	18,52	17,32	16,52	15,80	16,72	15,43	16,43	
Kedlubny	15,73	14,28	15,37	14,36	14,36	12,39	16,66	
Květák	16,08	16,48	16,01	14,00	13,98	13,15	14,19	17,68 ¹⁾
Mrkev	20,83	20,69	21,84	18,59	20,71	28,73	27,49	38,69 ¹⁾
Okurky nakládačky	11,72	10,34	12,27	9,44	11,17	20,88	18,85	16,76 ²⁾
Okurky salátové	14,79	14,05	15,02	13,25	12,95	19,67	28,71	30,78 ¹⁾
Paprika zeleninová	11,00	10,71	15,00	16,40	27,00	24,90	25,00	
Petržel	11,39	10,94	11,10	9,89	10,19	9,46	7,11	
Pór	.	15,68	18,00	15,00	26,00	23,35	21,25	
Rajčata	11,82	15,11	17,65	15,45	16,17	31,42	27,78	29,32 ¹⁾
Salát hlávkový	8,00	7,63	12,00	9,00	-	-	-	
Špenát	9,00	11,50	9,00	6,36	12,00	-	-	
Zelí hlávkové*	35,05	35,08	35,10	35,66	36,18	37,52	37,28	49,51 ¹⁾
Zelí pekingské	.	23,27	20,00	7,50	18,00	16,85	14,45	

Pramen: ČSÚ, ZUČM

Poznámka: * zelí hlávkové bílé a červené, ¹⁾ odhady ČSÚ k 15. 9. 2004, ²⁾ odhady ČSÚ k 15. 8. 2004

Rok 2002, 2003 – údaje za zemědělský sektor s dopočtem sektoru domácností

Rok 2004 – údaje pouze za zemědělský sektor bez dopočtu domácností

Vývoj pěstování zeleniny v roce 2004

Rok 2004 se vyznačoval celkově příznivým počasím, kdy poněkud chladnější průběh počasí na jaře zpozdil nástup sklizní, avšak byl ideální pro vzházení zeleniny pěstované z přímých výsevů. Vzhledem k těmto podmínkám byl odbyt nejranějších druhů zeleniny příznivý. Již od počátku sezóny sklizní se však situace změnila. Vlivem přetlaku nabídky zeleniny nejen na tuzemském trhu (ale i na trzích ostatních evropských zemí) došlo k výrazným poklesům cen zemědělských výrobců, což mělo negativní dopad na odbyt domácí produkce zeleniny. Z ekonomických důvodů tak někteří pěstitelé část zeleniny buď nesklidili nebo ji zaorávali (ke konci listopadu 2004 bylo evidováno 500 ha zaorané zeleniny, a to zejména hlávkové zelí, cibule, květák, mrkev, kapusta).

Košťálová zelenina

Chladnější a srážkově podprůměrné počasí v I. pololetí 2004 vytvořilo příznivé podmínky pro vzházení porostů košťálové zeleniny z přímých výsevů. Napadení porostů škůdci v počátečním stadiu vývoje bylo spíše podprůměrné. V roce 2004 došlo u drobných pěstitelů k mírnému rozšíření pěstitelských ploch zejména hlávkového zelí. Porosty se vyvíjely příznivě, hlávky byly dobře vyvinuté a dobré jakosti. Vzhledem k odbytovým problémům zůstala však řada porostů ještě v listopadu nesklizených.

Plodová zelenina

Chladnější počasí v průběhu května a června negativně ovlivnilo růst a vývoj porostů paprik, rajčat a okurek. Nástup teplejšího a slunečného počasí v letních měsících však umožnilo jejich rychlou regeneraci. Produkce rajčat pro průmyslové zpracování se po loňském poklesu poptávky stabilizovala. Nepříznivý průběh počasí však znamenal snížení průměrných hektarových výnosů. Produkce okurek salátových zůstává nadále roztrášená, neschopná nabízet ucelené dodávky požadovaného množství po delší časový úsek. Pokles pěstování okurek nakládaček pokračoval i v tomto roce. Na rozdíl od roku 2003 však poptávka po této komoditě v roce 2004 výrazně převyšovala nabídku.

Kořenová zelenina

Klimatické podmínky roku 2004 byly příznivé pro pěstitele kořenové zeleniny zejména petržele, mrkve a celeru. I když pěstební plochy těchto druhů spíše stagnují, výnosy byly v roce 2004 nadprůměrné. Odbytové problémy však znamenají pro tuzemské pěstitele značné finanční ztráty.

Cibulová zelenina

Vývoj počasí byl příznivý také pro porosty cibulové zeleniny, výskyt chorob byl spíše slabý. Pěstitelé dosáhli vysokých výnosů, avšak vlivem celoevropské nadprodukce nastaly ve druhém pololetí roku problémy s uplatněním vlastní produkce na trhu.

Tržní produkce zeleniny

V ČR nejsou statisticky sledovány plochy s produkcí zeleniny tržních a netržních pěstitelů. Údaje o rozsahu a objemu produkce tržní zeleniny obsahují i údaje o pěstování meziplodin. Informace v následující tabulce jsou výsledkem šetření ZUČM.

Přehled o tržní produkci zeleniny v ČR

Druh zeleniny	2003		2004 (odhad)	
	ha	tuny	ha	tuny
Brokolice	56	646	32	380
Celer	380	8 740	385	11 500
Cibule	2 731	33 482	2 794	100 000
Česnek	129	953	74	590
Fazolové lusky	77	616	58	350
Hrách konz.	1 222	3 422	1 128	5 600
Chřest	-	-	155	1 200
Kapusta hlávk.	191	4 775	220	6 600
Kedlubny	159	4 452	118	3 000
Kukuřice cukr.	512	1 638	472	14 100
Květák	1 162	16 489	845	13 500
Mrkev	1 138	31 864	963	45 000
Okurky nakl.	394	11 820	255	8 900
Okurky sal.	164	2 460	161	4 800
Paprika	211	5 275	315	7 900
Pastinák	84	1 680	60	2 100
Petržel	340	4 080	322	8 000
Pór	168	3 570	119	3 500
Rajčata	335	11 725	406	18 000
Ředkvička	177	885	240	2 500
Řepa salátová	81	1 620	104	4 100
Saláty	327	8 175	227	4 500
Špenát	369	6 642	529	7 900
Zelí hlávkové bílé a červené	2 102	78 363	2 248	115 000
Zelí pekingské	323	4 667	294	11 700
Zelenina ostat.	538	4 615	1 051	23 635
Celkem	13 370	252 6549	13 575	424 355

Pramen: ZUČM

Poznámka: Tržní produkce (TP) – tj. zboží, které se odbytuje do obchodní sítě nebo pro zpracovatelský průmysl

Struktura zelinářských podniků podléhá průběžným změnám. V roce 2004 z výsledků šetření ZUČM vyplývá, že oproti minulému roku se celkový počet pěstitelů, kteří vstupovali v uvedeném roce s produkcí zeleniny na trh, zvýšil, přičemž celková pěstební plocha zůstala téměř nezměněná. Úbytek ploch nastal zejména u velkých pěstitelů s výměrou 100 ha a více. K výraznému zvýšení ploch došlo u pěstitelů s výměrou 50 – 100 ha a u pěstitelů s výměrou 1 – 10 ha.

Struktura pěstitelů zeleniny v ČR v roce 2004

Rozsah pěstování (ha)	Počet pěstitelů		Podíl (%)		Pěstební plocha (ha)	
	2003	2004	2003	2004	2003	2004
100,1 – a více	29	29	3,0	2,5	7 009	5 633
50,1 – 100	23	26	2,4	2,2	1 574	1 968
30,1 – 50	34	36	3,5	3,1	1 446	1 556
20,1 – 30	32	32	3,3	2,7	901	859
10,1 – 20	60	59	6,3	5,0	963	1 044
5,1 – 10	50	58	5,2	5,0	453	795
1 – 5	105	98	11,0	8,4	338	752
ostatní	625	832	65,2	71,1	686	768
CELKEM	958	1 170	100,0	100,0	13 370	13 375

Pramen: ZUČM

SKLADOVÁNÍ ZELENINY V ČR

Vlivem vysoké sklizně skladovatelných druhů zeleniny byly v roce 2004 naskladněny vyšší objemy zeleniny, a to zejména do větraných a provizorních skladů. Celkové množství naskladněné zeleniny dosáhlo k 31. 10. 2004 přibližně 144 tis. t, což je více jak dvojnásobek oproti roku 2003. Z uvedeného množství představuje hlávkové zelí 55 tis. t, cibule 56 tis. t, mrkev 20 tis. t, celer 8 tis. t a kořenová petržel 4 tis. t.

Struktura skladovacích kapacit v zelinářství ČR v roce 2004

Druh skladu	Skladovací kapacita v t	Naskladněná zelenina v t
Chlazené	37 000	22 500
Chlazené s řízenou atmosférou	600	600
Větrané	74 620	61 900
Provizorní a manipulační sklady	35 000	58 800
CELKEM	147 220	143 800

Pramen: ZUČM

ZPRACOVATELSKÝ PRŮMYSL V ČR

Konzervářská sezóna v roce 2004 byla závislá především na možnostech odbytu hotových konzervářských výrobků, nikoliv na zpracovatelských kapacitách.

Uvedený přehled o nákupu zeleniny na zpracování představuje v roce 2003 cca 70 – 90 % celkového objemu zpracované zeleniny v ČR, protože zde nejsou zahrnuty zpracovatelské kapacity společností, které nejsou členy sdružení ZS KOLI.

Nákup zeleniny v ČR pro konzervářský průmysl (t)

Druh	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003
Celer	1 924	756	1 566	1 884	1 366	1 120	1 055	1 600	1 364	1 193
Cuketa	1 278	719	751	1 201	1 224	676	293	960	659	659
Česnek	309	291	257	39	80	20	0	15	20	10
Cibule suchá	2 345	1 522	2 262	2 736	1 941	2 067	1 641	2 177	2 375	2 342
Cibule nakládačka	106	209	336	202	139	380	333	466	481	437
Fazolka lusky	30	.	275	216	210	169	154	144	158	202
Feferony	.	303	463	448	519	130	201	299	444	725
Hrášek zmo	2 587	2 878	3 702	2 970	2 755	2 445	1 987	3 918	3 110	2 130
Kopr	130	181	106	215	47	119	142	220	169	180
Křen	226	324	484	437	327	512	393	218	364	321
Kukuřice cukrová	.	627	489	244	230	82	146	660	488	474
Květák	47	17	2	5	9	13	20	23	32	41
Mrkev, karotka	2 598	1 473	2 466	3 071	2 096	1 926	1 812	2 886	2 578	2 585
Okurky naklád.	9 723	5 604	8 303	11 070	7 980	6 469	4 326	10 969	15 659	12 376
Okurky salátové	635	24	604	131	.	254	253	346	482	864
Paprika zelená	4 065	2 180	3 219	2 588	2 944	2 140	1 677	1 859	2 450	2 749
Paprika červená	3 522	1 897	3 594	4 110	3 157	925	2 013	2 432	2 801	2 904
Petržel, pastinak	206	19	127	68	47	61	790	22	20	17
Rajčata červená	3 391	3 801	2 500	2 000	2 990	9 102	11 000	6 633	7 420	7 120
Řepa červená	2 224	1 330	1 775	1 523	901	924	1 206	1 294	1 793	1 302
Tykev	563	190	13	132	510	293	218	140	111	145
Zelí bílé	4 120	3 796	7 653	6 157	5 004	3 170	4 269	4 786	5 961	6 243
Zelí červené	1 905	1 164	1 468	1 545	722	535	634	875	1 084	837
Zelí kysané	.	69	209	786	988	870	180	999	1 211	1 189
Ostatní	1 207	551	304	664	154	101	30	344	-	-
Celkem	43 172	29 925	44 958	44 443	36 340	34 503	34 773	44 285	51 216	47 048

Pramen: Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovarského průmyslu

Ceny nakupované zeleniny pro zpracování v konzervářském průmyslu (Kč/kg)

Druh zeleniny	2002	2003	Druh zeleniny	2002	2003
Cibule suchá	7,00 – 13,00	7,50 – 12,50	Kukuřice cukrová	14,00 – 15,50	13,80 – 14,20
Celer	4,00 – 8,00	4,00 – 14,20	Okurky nakládačky	3,00 – 17,00	4,20 – 12,00
Cuketa	2,00 – 2,50	2,10 – 3,20	Okurky salátové	3,00 – 4,80	3,00 – 4,30
Červená řepa	2,00 – 3,80	1,50 – 3,80	Paprika červená	16,50 – 20,00	16,00 – 35,50
Tykve	6,50	5,20 – 6,50	Paprika zelená	8,00 – 14,50	9,40 – 15,40
Feferony	15,00 – 26,30	18,00 – 22,50	Petržel	5,50	5,50 – 14,90
Hrášek zmo	7,00 – 8,40	7,00 – 7,50	Rajčata prům.	2,60 – 3,00	2,60 – 3,30
Karotka, mrkev	2,50 – 6,00	2,40 – 6,00	Zelí bílé	1,80 – 4,50	2,50 – 4,10
Kopr	5,50 – 5,70	6,00 – 6,50	Zelí červené	2,60 – 4,50	2,50 – 5,30
Křen	13,00 – 18,00	35,00 – 40,00	Zelí kysané	4,50 – 7,00	4,00 – 7,00

Pramen: Zájmové sdružení právnických osob konzervářsko-lihovarského průmyslu

Poznámka: uvedené ceny jsou ročními průměry jednotlivých podniků

Přehled o výrobě vybraných výrobků ve zpracovatelském průmyslu ČR (t)

Název	1999	2000	2001	2002	2003
Zelenina zmrazená (kromě brambor)	17 727	17 546	20 511	19 301	-
Zelenina (kromě okurek), ovoce nebo ořechy konzervované v octě nebo v kyselině octové	35 650	31 291	33 996	34 284	30 399
Okurky konzervované octem nebo kyselinou octovou	25 928	15 236	26 099	24 150	10 539
Kečup a podobné omáčky z rajčat	-	22 967	32 629	32 688	33 974

Pramen: ČSÚ

Poznámka: Publikované údaje jsou zjišťovány u organizací (právnických a fyzických osob) s převažující průmyslovou činností a s počtem zaměstnanců 20 a více.

DOVOZ A VÝVOZ ZPRACOVANÉ ZELENINY

Dovoz zpracované zeleniny a zeleninových výrobků zaznamenal v roce 2003 v porovnání s předchozím rokem opětovný nárůst (+5,1 %) a dosáhl tak objemu 72 032 t. Mezi největší dovozce této komodity patřilo Polsko s 31% podílem na celkovém dovozu, následovala Čína (s 10% podílem), Slovensko a Maďarsko (s podílem 8 %), dále Belgie (s 6% podílem) a Španělsko (s 5% podílem).

V období od ledna do konce září 2004 bylo do ČR dovezeno (včetně vnitroujiniho obchodu) 60 376 t zpracované zeleniny. Největší množství pocházelo z Polska (téměř 35% podíl na celkovém objemu), následovalo Slovensko a Itálie (s 12% podílem), dále Čína (9,5% podíl) a Maďarsko (6,4% podíl).

Dovoz zpracované a konzervované zeleniny celkem

Název	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
Zelenina vařená, zmrazená	22 753	420 690	25 380	471 317	27 335	446 467	20 639	333 839
Zelenina prozatím. konzerv.	1 864	27 870	2 488	28 085	1 241	11 852	607	7 877
Zelenina sušená	2 132	158 74	1 988	154 549	1 973	127 879	1 850	102 491
Zelenina konzerv. v octě nebo kyselině octové	6 990	130 255	8 351	149 472	8 922	154 041	8 183	134 936
Rajčata konzerv., ne v octě	11 075	222 222	11 673	239 808	11 380	220 318	8 947	169 316
Šťáva z rajských jablek	445	6 091	533	7 048	1 144	13 175	664	8 462
Kečupy aj. omáčky z rajčat	3 274	76 544	3 055	69 671	2 658	65 915	3 423	92 098
Kukuřice konzerv. ne v alkoholu, neslazená	262	16 038	354	22 878	547	33 811	318	19 450
Zelenina konzerv. jinak než v octě, nezmrázená	13 287	224 932	14 687	268 467	16 832	290 594	15 745	259 546
CELKEM	62 082	1 283 376	68 509	1 411 295	72 032	1 364 052	60 376	1 128 015

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Vývoz zpracované zeleniny a zeleninových výrobků z ČR v roce 2003 se snížil na celkových 18 780 t, především z důvodu poklesu vývozu zmrazené zeleniny, konzervovaných rajčat a kečupů.

V porovnání s rokem 2002 výrazně poklesl podíl vývozu na Slovensko (ze 47 % na 28 %) a do Polska (z 25 % na 5,3 %).

Během devíti měsíců roku 2004 bylo z ČR vyvezeno (včetně vnitrounitního obchodu) celkem 15 509 t. Největší množství zpracované zeleniny směřovalo na Slovensko (8 918 t, tj. 57% podíl na celkovém vývozu), dále do Rakouska (5 425 t, 35% podíl) a Polska (1 382 t, 9% podíl).

Vývoz zpracované a konzervované zeleniny celkem

Název	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
Zelenina vařená, zmrazená	3 791	86 855	2 408	59 702	2 275	49 516	2 393	53 604
Zelenina prozatímně konzervovaná	0	0	0	11	3	32	17	320
Zelenina sušená	508	35 115	841	49 445	1 185	53 259	876	53 101
Zelenina konzerv. v octě nebo kyselině octové	5 165	103 240	3 804	81 236	4 203	81 827	2 701	52 791
Rajčata konzervovaná, ne v octě	1 294	42 278	1 209	34 966	701	17 585	954	21 993
Šťáva z rajských jablek	235	2 440	221	2 496	71	813	194	1 991
Kečupy aj. omáčky z rajčat	7 968	206 581	9 264	234 052	8 843	224 954	6 867	143 194
Kukuřice konzerv. ne v alkoholu, neslazená	55	4 147	96	7 912	85	9 959	196	18 025
Zelenina konzerv. jinak než v octě, nezmrzená	1 499	39 454	1 374	40 353	1 414	40 427	1 311	35 345
CELKEM	20 505	520 110	19 217	510 173	18 780	478 372	15 509	380 364

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Celková bilance zahraničního obchodu se zpracovanou zeleninou je dlouhodobě pasivní jak z objemového tak i z finančního hlediska. Schodek platební bilance měl meziročně neustálý nárůst až do roku 2002, kdy představoval hodnotu 901,1 mil. Kč (resp. 49,3 tis. t). V roce 2003 se záporná bilance v objemovém vyjádření nadále zvýšila na 53,3 tis. t, avšak s hlediska finančního došlo k poklesu na 885,7 mil. Kč.

Podrobnější údaje o dovozu a vývozu zpracované zeleniny a zeleninových výrobků jsou uvedeny v příloze č. 2 této zprávy.

SPOTŘEBA ZELENINY V ČR

V roce 2003 se předpokládá mírný nárůst spotřeby zeleniny na 79,4 kg na osobu a rok. Snížila se spotřeba většiny druhů zeleniny, především cibule, mrkve, okurek nakládaček a papriky, k výraznému zvýšení došlo u rajčat, hlávkového zelí a melounů.

Spotřeba zeleniny v ČR v hodnotě čerstvé (kg/osoba/rok)

Rok	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Spotřeba	69,7	74,2	75,8	78,0	79,5	81,1	82,2	85,3	82,9	82,1	78,7	79,4

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * odhad MZe

Vývoj roční spotřeby zeleniny v hodnotě čerstvé (včetně výrobků) podle druhů na jednoho obyvatele v ČR v kg

Druh zeleniny	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003*
Celer	2,3	2,5	2,1	2,0	2,1	2,1	2,3	2,3	2,1	1,7	1,3	1,5
Cibule	10,3	10,1	10,2	11,2	11,4	10,6	11,6	11,0	10,6	11,2	9,9	8,8
Česnek	1,0	1,0	1,1	1,1	1,0	1,1	1,1	1,2	1,2	1,1	0,8	0,9
Fazolové lusky	0,4	0,4	0,4	0,2	0,1	0,2	0,2	0,1	0,1	0,1	0,2	0,1
Hrachové lusky •	0,9	0,8	0,7	0,8	0,9	0,8	0,8	0,9	0,7	0,9	0,7	0,5
Kapusta	1,7	2,3	2,1	2,2	2,1	2,0	1,9	1,8	1,6	1,2	0,8	0,7
Kedlubny	2,1	2,4	1,9	2,3	2,3	2,4	2,5	2,6	2,5	2,2	1,8	1,9
Květák	4,8	5,0	5,1	4,9	4,3	4,3	4,4	4,1	3,9	3,4	3,2	3,2
Melouny	0,9	1,8	2,3	3,4	3,1	3,4	3,9	5,3	4,9	5,7	7,3	7,7
Mrkev	8,2	8,2	7,7	8,1	9,0	8,6	8,7	8,8	7,4	6,9	6,6	6,1
Okurky naklád.	4,1	3,7	4,5	4,3	4,3	4,2	3,7	3,8	2,9	3,1	3,3	2,7
Okurky salátové	3,9	3,5	4,4	4,3	6,4	6,5	6,0	6,6	6,1	5,5	5,7	5,5
Paprika zelenin.	1,8	2,5	3,5	3,8	3,2	3,3	3,8	4,0	4,0	4,3	5,1	4,7
Petržel	1,5	1,6	1,6	1,7	1,8	1,6	1,7	1,8	1,6	1,6	1,1	1,0
Rajčata	6,9	6,5	6,9	8,2	6,8	6,8	7,4	8,9	8,9	9,4	9,7	12,6
Salát hlávkový	1,3	1,2	1,3	1,4	1,0	1,0	0,8	1,0	1,1	0,9	1,0	1,1
Špenát	0,8	1,0	0,8	0,6	0,7	0,7	0,6	0,7	0,7	0,7	0,7	0,7
Zelí hlávk. bílé a červené	10,9	13,8	12,4	12,3	12,8	14,0	14,4	14,1	14,5	12,7	10,5	10,9
Ostatní zelenina	-	-	-	4,0	4,8	6,3	5,1	4,9	6,7	7,9	7,5	6,9

Pramen: ČSÚ

Poznámka: • vylouštěná hrachová zrna, * odhad MZe

CENOVÝ VÝVOJ

Ceny zemědělských výrobců

V roce 2003 se u většiny sledovaných druhů zeleniny CZV zvýšily proti roku 2002, a to zejména ceny kapusty, kedlubny, mrkve, salátových okurek, póru, ředkviček, salátů. Hlavním důvodem byl nedostatek určitých druhů zeleniny nejen v ČR ale i v ostatních evropských státech vlivem nepříznivého průběhu počasí v roce 2003.

Naopak v roce 2004 došlo jak v ČR, tak téměř ve všech evropských zemích k nárůstu produkce z důvodu vyšších výnosů spolu s rozšířením pěstebních ploch některých druhů zeleniny. Vlivem převisu nabídky zeleniny na trhu nad poptávkou došlo od měsíce června k výrazným propadům cen jednotlivých druhů zeleniny, zejména pak u hlávkového zelí, mrkve, kapusty, cibule a květáku.

Průběh cen zemědělských výrobců u vybraných druhů zelenin podle jednotlivých měsíců je uveden v příloze č. 1 této zprávy.

Průměrné roční ceny zemědělských výrobců v ČR v Kč/t (rok 2004 pouze průměr za leden – říjen)

Druh zeleniny	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004*
Celer bez natě	8 776	8 409	8 326	8 407	8 420	10 822	10 347	9 364
Cibule suchá	6 842	8 528	5 180	5 308	5 023	5 899	5 655	7 352
Česnek	39 030	-	33 067	34 716	33 069	27 498	32 050	50 000
Hrášek	-	-	7 330	6 875	-	-	-	-
Kapusta hlávková ²⁾	6 833	6 075	5 205	6 119	6 276	5 782	7 732	6 287
Kedlubny bez natě	4 800	4 893	3 389	3 982	5 007	4 196	5 420	-
Kedlubny s natí ¹⁾	24 962	25 886	26 351	28 443	29 150	26 147	30 063	28 895
Květák	11 890	10 439	11 085	11 705	15 546	10 523	11 661	10 524
Mrkev bez natě	5 367	5 554	5 994	4 744	5 720	6 416	5 990	5 999
Okurky nakládačky	12 439	11 754	9 893	12 667	12 955	11 869	11 001	13 630
Okurky salátové	18 997	21 446	15 807	21 353	20 097	14 689	15 446	18 474
Paprika zeleninová	32 291	28 938	28 202	27 290	23 075	17 922	14 583	16 303
Petržel bez natě	10 418	11 685	11 225	13 311	13 522	12 944	12 959	12 342
Pór	14 115	14 613	12 825	11 423	15 625	12 291	16 151	14 570
Rajčata	19 344	18 830	17 920	21 785	23 125	19 390	21 836	15 883
Ředkvička ³⁾	20 581	20 293	22 017	18 885	24 566	24 255	32 964	38 503
Salát ⁴⁾	17 867	23 414	24 688	22 846	32 559	26 748	32 587	32 439
Špenát	2 497	2 626	2 720	2 807	3 038	2 730	3 000	3 256
Zelí hlávk. červené ⁵⁾	5 104	4 773	4 522	4 829	4 773	5 584	5 584	4 786
Zelí hlávkové bílé ⁵⁾	3 655	3 525	3 523	3 596	3 986	5 371	4 658	3 221

Pramen: ČSÚ

Poznámka: ¹⁾ 6 ks = 1 kg, ²⁾ 1 ks = 1 kg, ³⁾ 6 svazků = 1 kg, ⁴⁾ 6 ks = 1 kg, ⁵⁾ 1 ks = 1 kg

* průměr za období leden – říjen 2004

Spotřebitelské ceny

V roce 2003 průměrné spotřebitelské ceny klesly u všech sledovaných druhů zeleniny v porovnání s rokem 2002, a to především ceny hlávkového zelí (-15,9 %), melounů (-11,9 %), rajčat (-11,8 %) a mrkve (-7,6 %). Výjimku představovala pouze paprika, kde průměrná cena vzrostla o 9 %.

V průběhu roku 2004 vykazují spotřebitelské ceny u převážné většiny sledovaných druhů zeleniny další pokles oproti roku 2003, a to zejména u hlávkového zelí (-42 %), mrkve (-18 %), květáku (-17 %), a rajčat (-11 %). K nárůstu průměrných cen došlo pouze u papriky (+7 %) a melounů (+4,8 %).

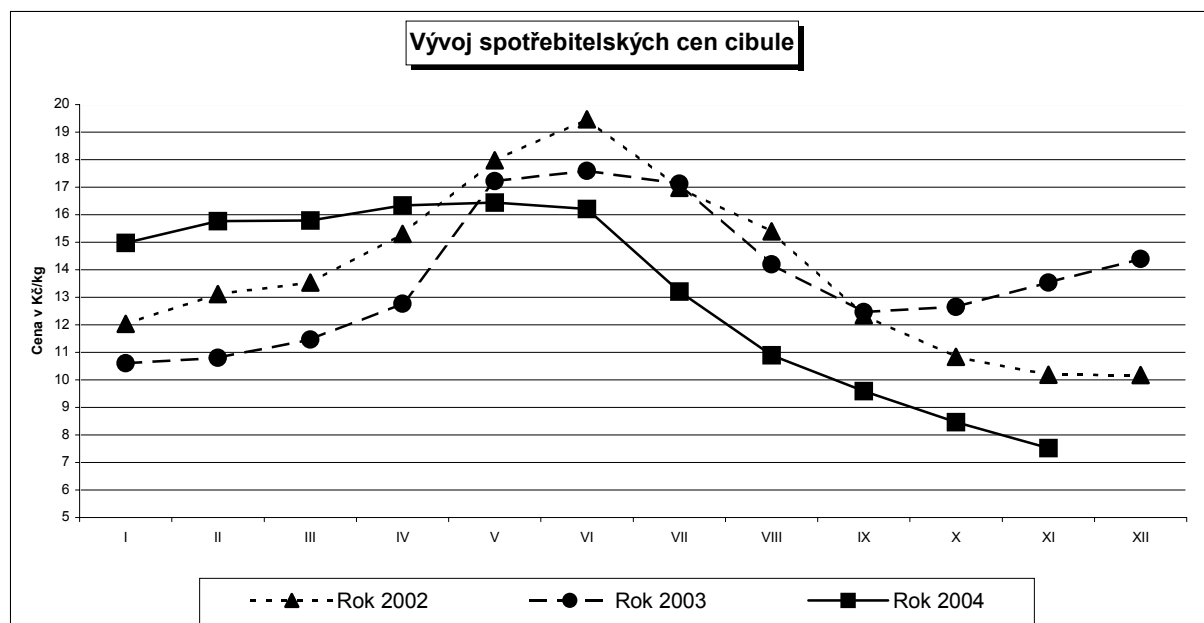
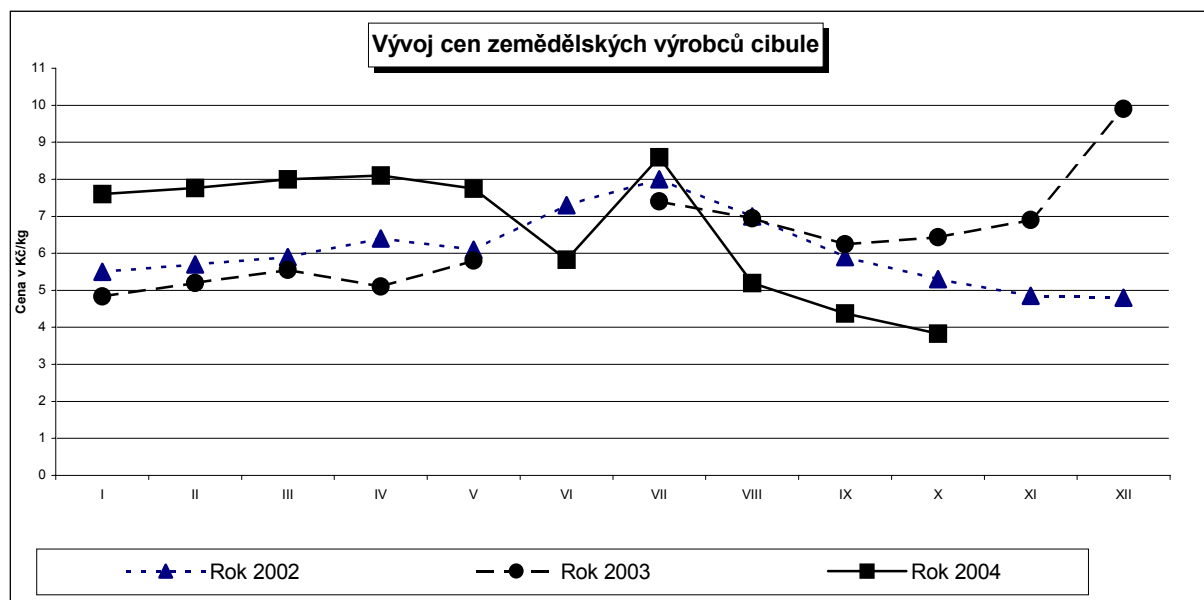
Průběh spotřebitelských cen u vybraných druhů zeleniny podle jednotlivých měsíců je uveden v příloze č. 1 této zprávy.

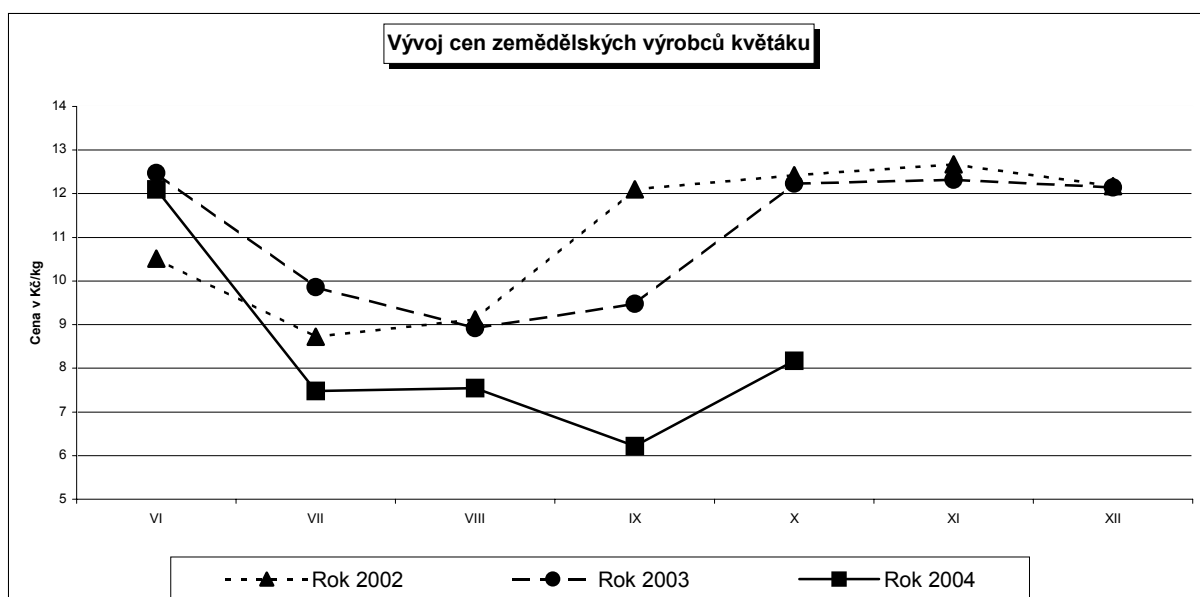
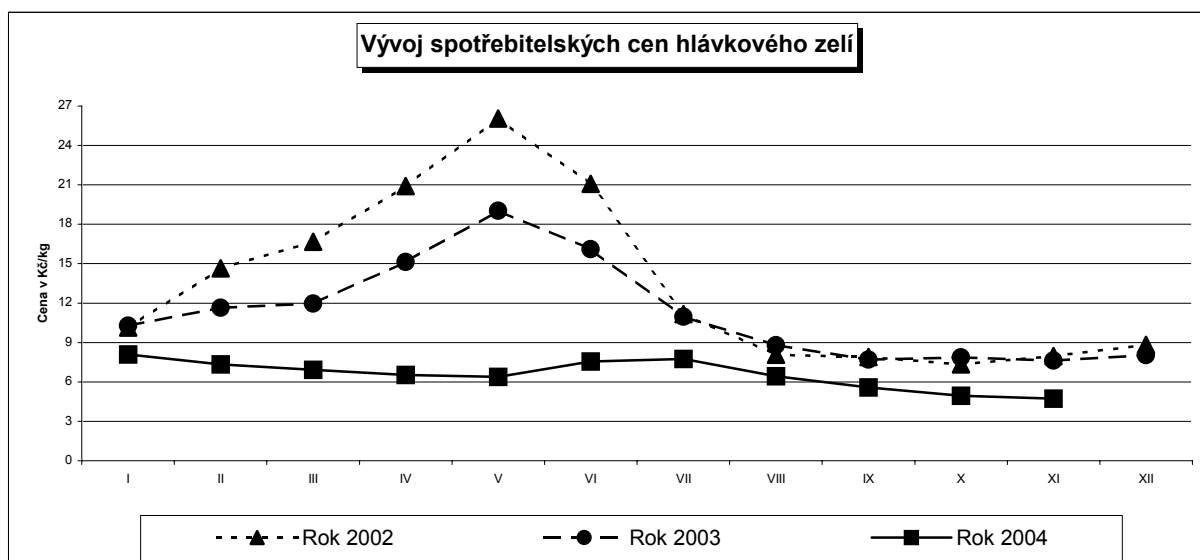
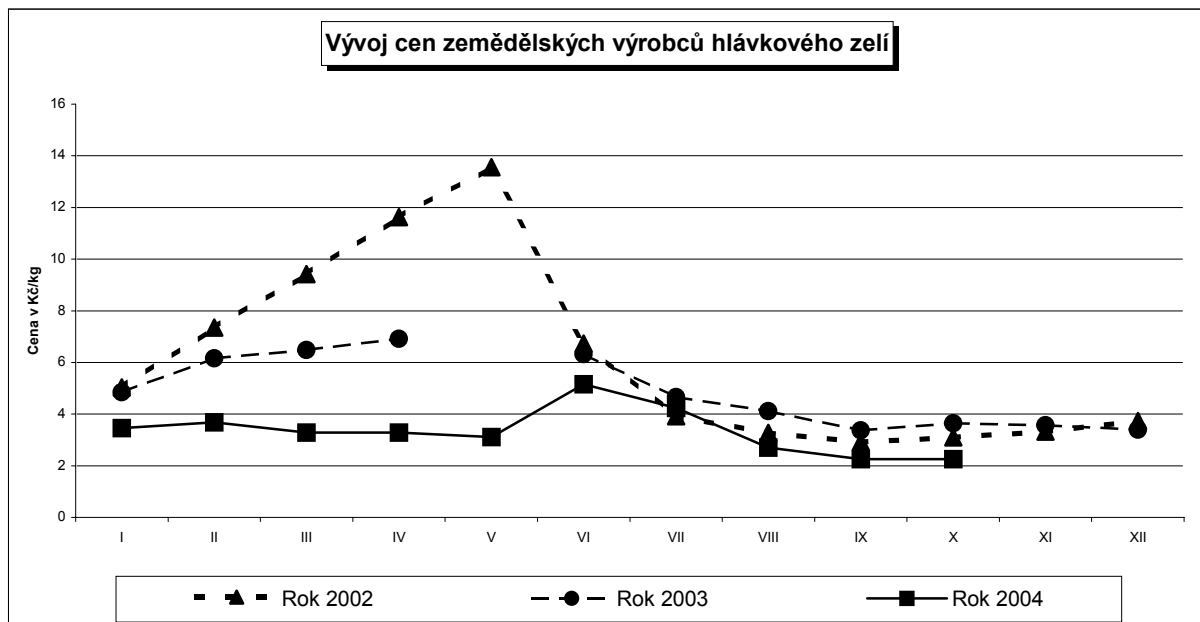
Průměrné roční spotřebitelské ceny vybraných druhů zeleniny v ČR v Kč/kg

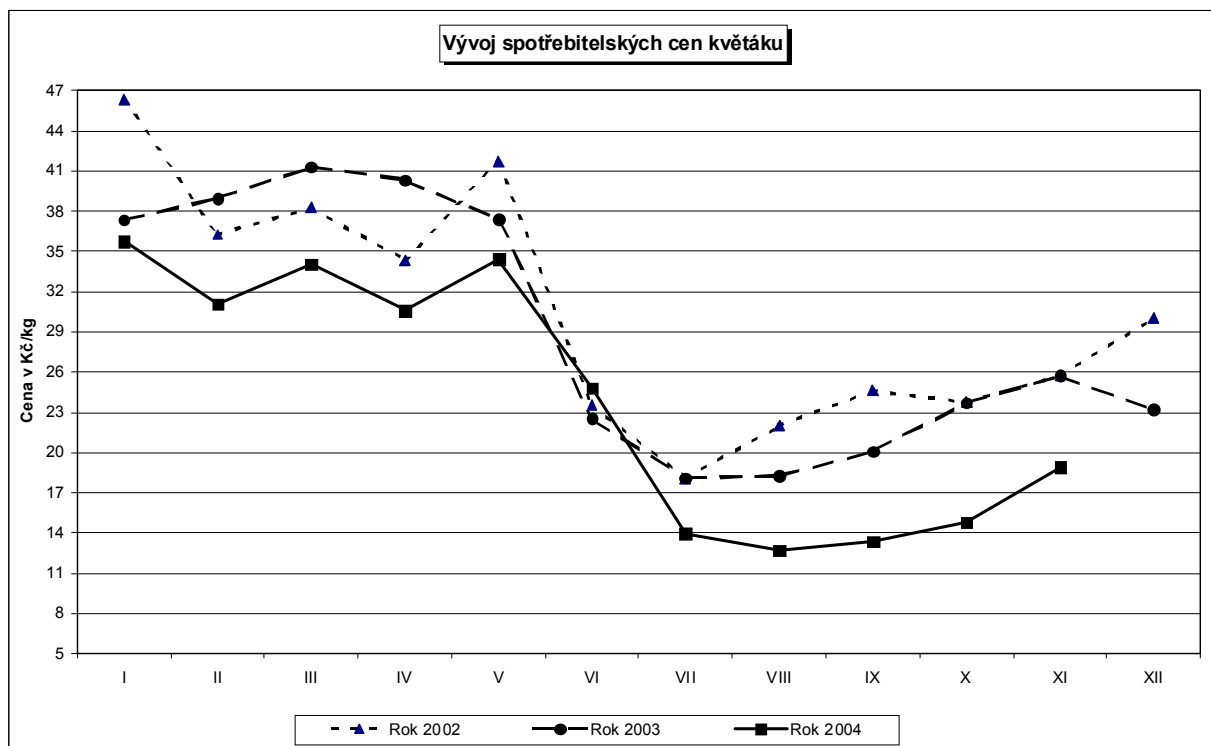
Druh zeleniny	MJ	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004*
Cibule suchá	kg	10,70	14,72	21,39	11,67	10,65	11,91	13,95	13,74	13,20
Česnek	kg	58,98	70,05	63,15	53,72	48,57	-	-	-	47,80
Květák	kus	25,92	28,32	27,49	29,56	28,33	31,53	30,39	28,92	24,04
Melouny	kg	29,38	33,25	35,96	33,94	31,39	40,33	31,30	27,57	28,90
Mrkev bez natě	kg	15,38	14,67	16,64	17,57	12,83	18,02	16,73	15,46	12,67
Okurky salátové	kg	32,73	34,70	39,44	34,71	38,00	37,81	40,40	38,24	36,82
Paprika zeleninová	kg	57,65	71,04	63,67	56,59	59,39	66,09	60,47	65,94	70,50
Rajčata	kg	42,18	37,99	39,91	39,14	42,03	37,03	41,29	36,40	32,45
Zelí bílé	kg	11,27	9,51	10,13	9,61	8,64	10,18	13,39	11,26	6,57

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * průměr za období leden – říjen 2004

ZAHRANIČNÍ OBCHOD ČR

DOVOZ

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR má meziroční rostoucí trend. V roce 2003 bylo do ČR dovezeno 386,6 tis. t čerstvé zeleniny, což je oproti předchozímu roku téměř 7% nárůst. Největší podíl na celkovém dovozu mají tradičně melouny, rajčata, salátové okurky a paprika, výrazný nárůst nastal u dovozu cibule, mrkve a hlávkového zelí. Největším dovozcem zeleniny bylo v roce 2003 Španělsko (81,5 tis. t), Polsko (71,3 tis. t), Maďarsko (54,7 tis. t), Nizozemsko (41,4 tis. t), Slovensko (38,6 tis. t) a Francie (20,6 tis. t).

V období od ledna do konce září 2004 bylo do ČR dovezeno (včetně vnitroujinného obchodu) 234,2 tis. t čerstvé zeleniny. Největší objemy zeleniny byly dodány ze Španělska (48,2 tis. t), z Polska (37,8 tis. t), Nizozemska (34,6 tis. t), Maďarska (20,6 tis. t) a Německa (17,9 tis. t).

Poznámka: Údaje o volném pohybu zboží v rámci EU (vnitroujinný obchod – syn. intrakomunitární, intraunijní) jsou shromažďovány Českým statistickým úřadem statistickým systémem „Intrastat“, obchod se třetími zeměmi podléhá i nadále celnímu řízení a údaje jsou získávány systémem „Extrastat“. Statistika zahraničního obchodu je od 1. 5. 2004 získávána spojováním údajů z obou systémů sběru dat a je sledována ČSÚ. Údaje nové metodické koncepce však nejsou a nemohou být plně srovnatelné s údaji sebranými před tímto datem. Povinnost vykazovat pro Intrastat mají zpravodajské jednotky, které nejsou osvobozené od DPH, dále jednotky s roční hodnotou odeslání a přijetí nad asimilačním prahem (4 mil. Kč pro odeslání, 2 mil. Kč pro přijetí). Údaje za ukončená roční období jsou ČSÚ třikrát zpracovávána (v lednu následujícího, pak v dubnu a srpnu).

Dovoz čerstvé zeleniny do ČR

Druh	2001	2002	2003	2004 ¹⁾	2001	2002	2003	2004 ¹⁾
ZELENINA CELKEM	v tunách				v tis. Kč			
	314 595	361 840	386 557	234 198	4 123 020	4 506 407	4 635 505	3 052 140
Z toho:								
Celer hlízový	2 274	3 446	3 768	2 503	24 096	28 626	31 723	21 686
Celer ne hlízový	241	300	317	306	4 095	4 821	5 514	4 204
Cibule	25 818	25 729	40 919	22 859	112 660	167 209	227 573	156 288
Cibule-šalotka	61	44	77	34	1 248	1 302	1 374	752
Čekanka	96	115	169	127	4 308	4 532	5 897	3 734
Česnek	5 771	6 589	7 762	4 410	131 472	119 426	101 918	84 250
Fazole	51	49	41	42	2 329	2 426	2 308	2 151
Fenykl hlíznatý	55	52	54	43	1 805	1 410	1 708	929
Hrách	227	311	135	161	7 772	8 431	6 054	6 275
Chřest	70	71	97	65	5 147	5 104	6 342	4 508
Kapusta růžičková	232	169	360	289	3 664	3 645	6 037	4 147
Kapusta hlávková, pekingské zelí, kedlubny	3 732	4 931	5 261	8 384	47 712	61 550	67 579	108 391
Křen	827	989	1 055	619	20 909	18 857	24 980	18 383
Kukuřice cukrová	60	28	26	27	974	520	523	596
Květák	10 778	15 493	14 908	*15 195	108 538	134 580	139 342	*175 190
Brokolice	2 373	2 814	3 704	-	60 385	68 173	89 497	-
Lilek	343	425	473	353	10 767	12 444	14 377	9 577
Melouny	58 916	75 414	79 417	44 065	361 894	370 392	403 956	247 958
Mrkev	18 311	20 350	23 143	17 255	152 635	149 406	151 235	101 438
Okurky nakládačky	6 614	7 394	6 145	6 559	73 668	65 664	52 480	58 288
Okurky salátové	42 821	48 136	44 267	23 346	619 857	605 853	621 707	404 512
Paprika zeleninová	38 276	44 687	40 960	20 697	927 863	970 769	961 597	639 978
Pór	4 222	5 096	5 646	3 807	78 288	82 558	84 771	45 967
Rajčata	65 323	67 022	69 064	42 999	1 025 259	1 179 844	1 162 749	703 921
Ředkvička, řepa sal.	3 956	5 087	6 566	4 772	64 031	80 862	100 231	63 457
Salát hlávkový	3 855	4 935	5 312	4 891	92 731	110 297	127 895	104 874
Salát ne hlávkový	221	242	369	417	11 739	8 398	17 526	16 725
Špenát	82	97	92	78	3 163	2 691	3 277	2 564
Tykve	287	396	467	276	7 375	9 299	10 649	6 053
Zelí bílé, červené	10 768	13 461	16 915	8 578	61 611	105 432	83 621	28 941
Zelí pekingské	7 131	6 966	8 129	-	70 256	89 486	78 637	-

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaj včetně brokolice,

¹⁾ údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

VÝVOZ

Vývoz čerstvé zeleniny z ČR v roce 2003 vzrostl na 10,4 tis. t vlivem nárůstu vývozu zejména hrášku, mrkve a rajčat. Téměř 60 % z celkového vývozu zeleniny směřovalo na trhy Slovenska (3,5 tis. t) a Polska (2,7 tis. t).

V období od ledna do září 2004 zaznamenal vývoz čerstvé zeleniny (včetně vnitrouniného obchodu) opětovný nárůst na celkových 13 tis. t, přičemž nejvýznamnějšími odběrateli bylo Slovensko (7,1 tis. t) a Polsko (3,3 tis. t), dále rovněž Rakousko a Německo.

Vývoz čerstvé zeleniny z ČR

Druh	2001	2002	2003	2004 ¹⁾	2001	2002	2003	2004 ¹⁾
ZELENINA	v tunách				v tis. Kč			
CELKEM	6 482	6 638	10 375	13 027	96 411	99 308	134 698	152 273
Z toho:								
Celer hlízový	16	42	52	126	232	402	609	801
Cibule	305	356	548	437	2 235	2 964	3 803	3 630
Čekanka	244	129	203	3	1 365	693	1 813	127
Česnek	155	61	112	189	6 954	2 457	1 850	4 440
Hrách	771	781	3 077	1 862	5 616	3 311	14 508	9 069
Chřest	359	651	550	531	12 930	26 038	22 030	19 107
Kapusta růžičková	21	6	20	1	166	119	372	20
Kapusta hlávková, pekingské zelí, kedlubny	140	48	35	166	929	674	579	1 938
Květák	85	146	120	*1 013	1 549	1 902	1 960	*13 089
Brokolice	58	20	55	-	1 400	734	1 712	-
Melouny	81	181	86	2 691	1 353	1 708	1 692	15 901
Mrkev	1 853	1 449	1 983	1 050	5 123	4 428	7 339	2 740
Okurky nakládačky	0,5	46	196	283	18	576	801	3 050
Okurky salátové	242	381	289	1 632	6 156	8 603	6 095	19 010
Paprika zeleninová	239	144	413	627	9 922	5 269	10 743	15 016
Pór	80	51	139	120	1 552	1 248	2 290	2 035
Rajčata	923	961	1 729	1 848	23 956	25 541	43 796	33 994
Salát hlávkový	246	114	135	158	7 815	5 786	6 755	4 893
Ředkvička, řepa salát.	182	49	184	49	3 242	688	1 484	1 178
Zelí bílé, červené	270	902	254	124	1 267	3 250	1 251	517
Zelí pekingské	88	62	45	-	923	1 042	566	-

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaj včetně brokolice,

¹⁾ údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Celková bilance zahraničního obchodu ČR s čerstvou zeleninou je vysoce pasivní a má výrazný prohlubující se trend. Úhrnné pasivum v roce 2003 dosáhlo nejvyšší úrovně posledních deseti let a činilo 4,5 mld. Kč.

Bilance zahraničního obchodu České republiky

Jednotky	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004*
Tuny	-251 763	-273 251	-278 991	-285 244	-308 113	-355 202	-379 182	-221 171
Tis. Kč	-3 086 084	-3 502 522	-3 431 901	-3 562 117	-4 026 609	-4 407 099	-4 500 807	-2 899 867

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 včetně intraobchodu v rámci EU od 1. 5. 2004

BILANCE PRODUKCE A UŽITÍ ZELENINY

Bilance produkce a užití cibule v ČR (tis. t)

Ukazatel	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04
Domácí produkce celkem	99,1	76,4	84,1	63,2	43,8
z toho: tržní produkce	76,1	64,9	69,4	58,5	33,5
samozásobení	23,0	11,5	14,7	4,7	10,3
Dovoz	13,2	36,7	20,0	30,4	43,7
Celková nabídka	122,1	113,1	104,1	93,6	87,5
Dodávky na trh a zprac. průmyslu	72,8	90,1	78,0	81,5	69,0
Samozásobení	18,4	9,8	11,8	4,5	9,5
Ztráty celkem včetně nerealizovaného objemu z tržní produkce	30,5	12,7	13,9	7,2	8,5
Vývoz	0,4	0,5	0,4	0,4	0,5
Celkové užití	122,1	113,1	104,1	93,6	87,5

Pramen: ČSÚ, GŘC, ZUČM

Poznámka: marketingový rok od 1. 8. do 31. 7.

Bilance produkce a užití mrkve v ČR (tis. t)

Ukazatel	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04
Domácí produkce celkem	78,7	58,6	52,4	45,7	39,5
z toho: tržní produkce	49,3	41,9	42,0	37,4	31,9
samozásobení	29,4	16,7	10,4	8,3	7,6
Dovoz	15,2	19,1	18,5	22,3	23,1
Celková nabídka	93,9	77,7	70,9	68,0	62,6
Dodávky na trh a zprac. průmyslu	54,1	49,9	55,4	51,9	47,4
Samozásobení	23,5	13,4	8,8	8,3	6,7
Ztráty celkem včetně nerealizovaného objemu z tržní produkce	15,8	13,4	4,4	6,4	6,7
Vývoz	0,5	1,0	2,3	1,4	1,8
Celkové užití	93,9	77,7	70,9	68,0	62,6

Pramen: ČSÚ, GŘC, ZUČM

Poznámka: marketingový rok od 1. 9. do 31. 8.

Bilance produkce a užití hlávkového zelí v ČR (tis. t)

Ukazatel	1999/00	2000/01	2001/02	2002/03	2003/04
Domácí produkce celkem	132,7	133,6	104,0	87,2	90,0
z toho: tržní produkce	104,8	101,0	82,9	71,8	78,4
samozásobení	27,9	32,6	21,1	15,4	11,6
Dovoz	9,9	13,4	10,2	15,3	14,8
Celková nabídka	142,6	147,0	114,2	102,5	104,8
Dodávky na trh a zprac. průmyslu	98,5	98,8	80,2	79,1	86,2
Samozásobení	22,3	27,7	19,0	13,9	10,7
Ztráty celkem včetně nerealizovaného objemu z tržní produkce	21,4	20,3	14,5	8,7	7,7
Vývoz	0,4	0,2	0,5	0,8	0,2
Celkové užití	142,6	147,0	114,2	102,5	104,8

Pramen: ČSÚ, GŘC, ZUČM

Poznámka: marketingový rok od 1. 9. do 31. 8.

PŘÍLOHY

Příloha č. 1

Průměrné ceny zemědělských výrobců a průměrné spotřebitelské ceny

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Cibule							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	9 067	5 911	4 384	4 450	5 465	4 835	7 589
Únor	10 796	5 708	4 177	4 518	5 725	5 229	7 767
Březen	13 221	5 703	4 163	4 385	5 925	5 554	8 022
Duben	12 095	5 360	3 851	4 908	6 425	5 111	8 050
Květen	.	4 924	3 550	5 357	6 100	5 800	7 750
Červen	16 713	.	.	7 000	7 333	-	5 833
Červenec	.	6 373	6 560	6 838	8 000	7 399	8 600
Srpen	7 555	5 612	6 362	6 355	6 990	6 942	5 207
Září	7 552	5 399	6 195	6 143	5 915	6 239	4 386
Říjen	7 321	4 743	5 585	5 629	5 350	6 433	3 853
Listopad	6 687	4 433	4 975	5 406	4 850	6 899	
Prosinec	6 111	4 267	4 643	5 208	4 791	6 907	
Průměr za rok	8 528	5 312	5 308	5 023	5 899	5 655	7 352

Pramen: ČSÚ

Poznámka: . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Cibule							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	18,32	12,04	9,79	9,35	12,04	10,61	14,98
Únor	24,22	12,38	9,82	9,52	13,12	10,80	15,77
Březen	28,80	12,40	9,60	9,50	13,53	11,46	15,79
Duben	29,87	11,93	9,57	9,62	15,30	12,77	16,34
Květen	33,30	11,81	9,52	14,50	17,98	17,22	16,44
Červen	31,91	14,01	11,12	16,22	19,47	17,59	16,21
Červenec	22,82	13,32	12,29	14,62	16,98	17,13	13,21
Srpen	16,72	11,92	13,07	13,49	15,40	14,20	10,89
Září	14,35	10,78	12,09	12,06	12,35	12,47	9,59
Říjen	12,92	10,04	10,72	11,51	10,84	12,65	8,46
Listopad	11,84	9,87	10,25	11,35	10,19	13,54	7,52
Prosinec	11,61	9,55	9,98	11,22	10,17	14,40	
Průměr za rok	21,39	11,67	10,65	11,91	13,95	13,74	13,20

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Květák*							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Květen	.	17 000	.	.	.	.	.
Červen	12 544	13 750	14 357	17 205	10 508	12 467	12 050
Červenec	9 841	.	11 456	11 613	8 717	9 857	7 481
Srpen	8 881	9 883	10 166	10 763	9 121	8 918	7 548
Září	10 253	10 868	10 966	13 794	12 071	9 481	6 621
Říjen	10 965	9 868	11 123	12 544	12 418	12 226	8 174
Listopad	10 050	9 345	10 997	11 732	12 671	12 317	.
Prosinec	.	.	11 587	.	12 167	12 140	.
Průměr za rok	10 439	11 786	11 705	15 546	10 523	11 661	10 524

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * 1 ks = 1 kg, . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Květák*							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	37,18	41,01	37,00	36,32	46,31	37,34	35,76
Únor	34,98	36,34	36,98	36,19	36,26	38,97	31,09
Březen	33,22	35,56	33,19	40,30	38,25	41,31	34,05
Duben	32,36	33,43	34,73	38,51	34,37	40,34	30,59
Květen	34,02	33,18	36,29	37,02	41,69	37,39	34,43
Červen	25,02	24,56	27,79	30,86	23,55	22,54	24,81
Červenec	18,66	20,06	18,54	21,30	18,08	18,10	13,94
Srpen	18,16	19,04	20,48	21,04	22,01	18,28	12,71
Září	20,73	23,68	18,64	24,95	24,61	20,10	13,36
Říjen	22,49	18,40	21,94	25,89	23,74	23,72	14,79
Listopad	19,59	29,31	23,31	24,51	25,74	25,72	18,91
Prosinec	33,51	40,10	31,01	41,45	30,03	23,17	.
Průměr za rok	27,49	29,56	28,33	31,53	30,39	28,92	24,04

Pramen: ČSÚ

Poznámka: * 1 ks = 1 kg

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Mrkev							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	5 707	5 547	4 407	5 586	6 213	5 204	6 314
Únor	5 656	6 222	4 250	6 228	7 490	6 516	6 804
Březen	5 979	8 181	3 997	6 433	7 117	5 768	6 320
Duben	5 967	8 745	4 629	6 580	8 249	6 304	6 025
Květen	.	.	4 146	.	7 872	.	.
Červen	.	.	.	.	.	4 733	.
Červenec	6 984	7 950	6 975	12 837	7 772	7 280	.
Srpen	6 483	5 883	6 140	6 525	5 691	6 571	6 855
Září	5 386	4 679	5 590	5 860	5 232	5 707	4 611
Říjen	5 079	4 415	5 103	4 388	5 112	5 880	4 192
Listopad	4 967	4 172	5 382	4 396	4 841	5 967	.
Prosinec	4 868	4 255	5 248	4 848	5 040	6 383	.
Průměr za rok	5 554	6 005	4 744	5 720	6 416	5 990	5 999

Pramen: ČSÚ

Poznámka: . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Mrkev							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	15,96	17,10	12,30	14,75	18,02	14,93	15,35
Únor	17,35	19,73	13,11	16,30	21,02	16,23	16,23
Březen	17,78	21,23	12,78	17,00	21,39	16,25	15,90
Duben	17,99	24,44	12,59	18,58	21,66	16,18	15,21
Květen	19,68	28,98	12,94	24,81	22,29	17,75	13,85
Červen	22,08	27,10	14,04	31,71	20,96	19,20	12,68
Červenec	20,42	17,31	14,88	27,36	15,27	17,15	12,26
Srpen	16,00	12,63	13,58	16,98	12,52	13,88	10,43
Září	13,75	11,04	12,16	13,24	12,01	12,89	9,68
Říjen	12,84	10,56	11,69	11,66	11,28	12,60	9,10
Listopad	12,61	10,08	11,79	11,32	11,62	13,63	8,70
Prosinec	13,24	10,59	12,15	12,48	12,70	14,82	
Průměr za rok	16,64	17,57	12,83	18,02	16,73	15,46	12,67

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Okurky salátové							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Květen	.	17 000	23 515	23 876	17 267	.	23 000
Červen	14 929	16 250	18 867	19 686	13 621	12 333	16 428
Červenec	13 479	.	12 943	14 196	10 026	10 312	12 396
Srpen	9 307	6 547	9 335	10 192	7 973	10 456	9 787
Září	9 401	7 840	11 384	14 121	14 266	12 420	14 804
Říjen	.	10 595	.	.	19 477	18 209	16 973
Listopad	.	.	.	.	.	.	.
Prosinec	.	.	.	.	.	.	.
Průměr za rok	21 466	13 372	21 353	20 097	14 689	15 446	18 474

Pramen: ČSÚ

Poznámka: . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Okurky salátové							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	61,56	49,80	59,42	57,44	94,04	42,99	58,93
Únor	66,67	61,93	73,41	41,08	80,76	58,92	50,02
Březen	53,56	49,38	41,29	37,90	53,21	54,38	43,29
Duben	47,50	36,50	41,29	46,79	38,93	43,86	43,62
Květen	35,22	28,83	35,66	33,17	29,99	33,34	37,44
Červen	24,97	22,70	25,40	26,92	24,41	28,63	28,50
Červenec	24,11	19,41	24,23	25,55	16,08	22,63	25,84
Srpen	19,16	14,30	20,76	20,89	15,21	19,10	24,24
Září	29,39	24,17	26,29	27,78	27,83	29,81	22,46
Říjen	35,84	26,30	33,96	37,05	30,60	27,63	35,87
Listopad	37,64	40,50	37,30	35,09	34,77	43,88	34,86
Prosinec	37,71	43,21	36,98	64,04	39,01	53,75	
Průměr za rok	39,44	34,71	38,00	37,81	40,40	38,24	36,82

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Paprika zeleninová							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Červen	44 188	.	45 887	.	.	.	.
Červenec	36 734	.	32 579	36 497	25 457	16 667	.
Srpen	21 288	19 504	16 921	25 178	20 035	14 375	16 672
Září	16 309	17 079	16 830	20 957	16 083	13 723	14 613
Říjen	16 643	16 342	13 652	22 152	16 314	12 492	13 948
Listopad	.	17 579	20 219	29 576	.	15 092	.
Prosinec	.	.	.	25 993	.	.	.
Průměr za rok	28 938	28 202	27 290	23 075	17 922	14 583	16 303

Pramen: ČSÚ

Poznámka: . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Paprika zeleninová							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	105,06	77,45	71,85	84,64	84,94	67,37	87,23
Únor	86,57	64,42	71,93	72,23	78,90	68,83	88,86
Březen	84,17	64,95	68,68	74,26	74,39	74,91	91,77
Duben	74,64	81,57	72,62	83,94	76,14	89,95	95,01
Květen	69,52	76,00	73,86	90,94	67,64	85,61	88,96
Červen	66,80	61,67	62,75	74,43	61,31	84,20	81,14
Červenec	54,08	48,66	51,55	58,41	55,34	62,93	62,06
Srpen	42,62	40,40	43,06	50,98	42,08	42,34	45,64
Září	35,67	35,61	32,80	42,26	41,60	45,69	41,50
Říjen	37,90	36,32	37,59	49,29	44,93	47,96	41,90
Listopad	50,52	42,93	49,63	50,37	44,24	52,55	51,45
Prosinec	56,47	49,13	76,41	61,29	54,19	68,95	.
Průměr za rok	63,67	56,59	59,39	66,09	60,47	65,94	70,50

Pramen: ČSÚ

Poznámka: . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Rajčata konzumní							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Květen	.	.	32 834	31 054	.	.	.
Červen	.	27 183	28 232	26 052	22 325	26 890	17 250
Červenec	21 789	.	24 976	21 902	19 743	18 660	14 833
Srpen	13 902	13 581	18 285	18 342	13 702	12 741	12 833
Září	13 716	13 685	14 682	18 291	14 612	16 077	13 497
Říjen	16 873	16 947	21 204	20 290	18 110	18 195	15 257
Listopad	21 714	21 155	24 413	23 050	19 375	18 965	.
Prosinec	.	22 387	30 566	20 542	.	.	.
Průměr za rok	18 830	19 156	21 785	23 125	19 390	21 836	15 883

Pramen: ČSÚ

Poznámka: . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Rajčata konzumní							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	51,63	58,89	38,93	46,68	48,83	33,86	40,21
Únor	42,46	39,44	46,24	35,90	44,13	38,21	35,03
Březen	47,90	38,81	44,74	40,24	70,23	40,38	38,39
Duben	49,09	37,90	60,73	35,53	55,09	44,98	36,89
Květen	40,80	40,93	40,12	38,11	46,15	36,24	35,54
Červen	38,60	35,07	34,45	35,38	32,42	41,35	30,49
Červenec	34,14	33,78	34,61	34,59	32,05	36,91	27,61
Srpen	21,66	27,96	29,28	30,61	23,05	22,62	22,77
Září	25,41	29,40	28,11	29,59	24,15	28,03	25,54
Říjen	38,04	44,33	38,56	40,33	44,05	39,07	28,81
Listopad	48,04	40,73	48,67	34,13	31,71	37,56	35,62
Prosinec	41,17	42,45	59,92	43,23	43,64	37,60	
Průměr za rok	39,91	39,14	42,03	37,03	41,29	36,40	32,45

Pramen: ČSÚ

Průměrné ceny zemědělských výrobců podle jednotlivých měsíců v Kč/t

Zelí hlávkové bílé							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	4 371	3 357	3 627	2 931	5 030	4 835	3 458
Únor	5 024	3 467	3 868	3 056	7 358	6 156	3 675
Březen	6 156	3 690	4 178	3 213	9 420	6 478	3 277
Duben	6 580	3 943	4 406	4 441	11 633	6 925	3 282
Květen	6 367	6 422	5 268	6 169	13 568		3 108
Červen	5 834	6 664	5 440	7 524	6 728	6 320	5 155
Červenec	4 211	4 652	4 688	5 101	3 918	4 665	4 247
Srpen	3 805	3 832	3 945	4 145	3 270	4 111	2 705
Září	3 026	3 158	3 331	3 342	2 913	3 373	2 248
Říjen	3 057	2 840	2 878	3 008	3 065	3 643	2 257
Listopad	2 982	2 877	2 838	3 217	3 329	3 571	
Prosinec	2 991	3 034	2 852	3 311	3 729	3 394	
Průměr za rok	3 525	3 995	3 596	3 986	5 371	4 658	3 221

Pramen: ČSÚ

Poznámka: . průměrnou cenu ČSÚ neuvádí pro nedostatečný počet respondentů

Průměrné spotřebitelské ceny podle jednotlivých měsíců v Kč/kg

Zelí hlávkové bílé							
Měsíc	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004
Leden	9,48	7,53	8,03	7,40	10,14	10,28	8,09
Únor	11,51	7,87	8,51	7,71	14,65	11,66	7,33
Březen	12,31	8,28	8,78	7,76	16,66	11,96	6,91
Duben	12,80	8,94	8,81	8,44	20,90	15,13	6,53
Květen	13,04	13,78	9,64	15,14	26,06	19,02	6,38
Červen	13,66	19,28	10,80	19,59	21,08	16,10	7,56
Červenec	10,69	11,70	10,21	14,21	11,16	10,96	7,75
Srpen	9,27	9,31	9,20	10,22	8,06	8,79	6,44
Září	8,28	8,15	8,42	8,63	7,89	7,71	5,59
Říjen	6,93	6,79	7,17	7,50	7,34	7,86	4,95
Listopad	6,62	6,69	7,03	7,47	7,98	7,63	4,72
Prosinec	6,96	6,98	7,13	8,09	8,81	8,04	
Průměr za rok	10,13	9,61	8,64	10,18	13,39	11,26	6,57

Pramen: ČSÚ

Příloha č. 2

Zahraníční obchod ČR se zpracovanou zeleninou

Dovoz zeleniny konzervované, vařené, zmrazené

(skup. 0710, 2004)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	22 753	420 690	25 380	471 317	27 335	446 467	20 639	333 839
Z toho:								
fazole	869	16 805	1 032	18 975	1 279	19 124	1 002	15 209
hrách	1 473	29 281	1 412	25 844	1 397	22 219	1 338	19 203
chřest	26	2 975	24	2 641	21	2 412	31	2 303
kukuřice cukrová	1 813	45 962	2 213	55 513	2 473	56 081	1 542	34 231
luštěniny ostatní	150	1 960	155	2 397	32	676	114	1 460
paprika	1 161	23 869	1 147	26 012	1 231	22 677	943	17 633
rajčata	346	4 818	372	5 483	430	4 969	324	4 080
špenát	1 186	17 759	2 403	37 096	2 657	32 884	1 909	28 631
zelí kysané, kapary, aj.	5	135	29	198	239	2 556	279	3 216
zelenina ostatní	11 900	195 835	13 212	228 938	14 545	221 894	10 555	157 449
zeleninové směsi	3 823	81 235	3 381	68 160	3 029	60 794	2 600	50 386

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Dovoz zeleniny prozatímně konzervované SO₂ nebo sířenou vodou, nevhodné v tomto stavu k požívání

(skup. 0711)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	1 864	27 870	2 488	28 085	1 241	11 852	607	7 877
Z toho:								
cibule	437	5 679	479	5 418	744	6 072	236	3 440
kukuřice cukrová	1	20	0	0	4	69	18	411
kapary	5	647	3	326	0,6	61	0	0
okurky salátové a nakládačky	344	3 766	945	8 279	97	845	111	1 199
papriky	358	7 161	178	3 281	33	718	6	252
zelenina ostatní	696	10 262	839	10 515	345	3 807	232	2 471
zeleninové směsi	24	334	45	266	18	279	4	70

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Dovoz sušené zeleniny

(skup. 0712)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	2 132	158 734	1 988	154 549	1 973	127 879	1 850	102 491
Z toho:								
cibule	603	47 678	630	46 835	421	27 629	560	31 301
kukuřice cukrová	153	8 369	93	5 993	42	800	25	378
mrkev	67	4 126	52	2 944	82	4 206	56	2 092
rajčata	149	16 106	143	14 523	125	12 929	78	8 196
zelenina ost. vč. směsí	1 159	82 454	1 071	84 254	1 303	82 315	1 130	60 524

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Dovoz zeleniny konzervované v octě nebo v kyselině octové
(skup. 2001)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	6 990	130 255	8 351	149 472	8 922	154 041	8 183	134 936
Z toho:								
cibule	31	676	86	1 614	32	1 330	33	1 157
kukuřice cukrová	136	3 195	255	5 207	195	4 353	125	3 183
okurky nakládačky	3 247	51 734	3 301	47 349	3 302	44 214	3 249	42 501
paprika, ne lusky	254	5 462	175	4 459	291	6 524	249	7 346
paprika sladká	1 142	21 003	1 403	24 059	900	17 412	1 098	20 676
zelenina ostatní	1 849	43 303	2 594	59 369	3 254	66 940	3 428	60 072

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Dovoz ostatních výrobků ze zeleniny

Druh výrobku	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
Rajčata konzervovaná ne v octě (skup. 2002)	11 075	222 222	11 673	239 808	11 380	220 318	8 947	169 316
Šťáva z rajských jablek (skup. 2009 50)	445	6 091	533	7 048	1 144	13 175	664	8 462
Kečupy a jiné omáčky z rajčat (skup. 2103 20)	3 274	76 544	3 055	69 671	2 658	65 915	3 423	92 098
Kukuřice konzervovaná, ne v alkoholu, neslazená	262	16 038	354	22 858	547	33 811	318	19 450

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Dovoz zeleniny konzervované jinak než v octě nebo v kyselině octové, nezmrazené do ČR
(skup. 2005)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	13 287	224 932	14 687	268 467	16 832	290 594	15 745	259 546
Z toho:								
zelenina homogenizovaná	52	2 872	58	2 749	61	3 437	88	4 616
zelí kysané	3 738	19 069	3 582	26 823	5 551	36 841	4 902	34 353
hrách	1 241	19 549	1 497	23 487	1 975	34 112	2 057	36 427
fazole vyloupané	3 378	54 724	3 615	51 456	3 600	52 183	3 284	52 650
fazole ostatní	602	10 412	808	13 484	518	9 020	535	9 328
chřest	190	7 037	181	6 566	347	10 378	221	6 509
kukuřice cukrová	2 190	53 860	2 635	65 491	2 295	64 578	2 139	50 819
artyčoky	59	4 090	76	4 759	76	5 271	41	3 122
mrkev	56	1 155	78	1 459	48	1 123	187	2 235
zeleninové směsi	697	17 845	814	23 896	707	20 447	706	21 213
ostatní zelenina	1 044	32 727	1 299	46 757	1 640	51 869	1 617	36 775

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

VÝVOZ

Vývoz zeleniny konzervované, vařené, zmrazené (skup. 0710, 2004)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	3 781	86 855	2 408	59 702	2 275	49 519	2 393	563 604
Z toho:								
fazole	70	1 323	95	1 799	48	1 117	81	1 688
hrách	755	16 416	357	7 966	200	4 289	246	5 017
kukuřice cukrová	476	10 739	226	6 520	186	3 858	347	6 776
paprika	469	10 678	163	4 451	260	5 525	280	6 166
špenát	483	7 824	181	3 797	315	4 686	323	4 594
zelí kysané, kapary aj.	5	54	4	43	1	11	0	0
zelenina ostatní	434	9 783	563	13 635	377	8 853	487	13 553
zeleninové směsi	1 067	29 651	812	21 338	879	21 050	783	18 705

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Vývoz zeleniny prozatímně konzervované SO₂ nebo sířenou vodou, nevhodné v tomto stavu k požívání (skup. 0711)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	0	0	0,1	11	3	32	17	320
Okurky salátové a nakládačky	0	0	0	0	0	0	0	0
Zelenina ostatní	0	0	0,1	11	3	32	17	320

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Vývoz sušené zeleniny z ČR (skup. 0712)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	508	35 115	841	49 445	1 185	53 259	876	53 101
Z toho:								
cibule	25	1 769	7	516	16	1 145	38	2 504
mrkev	61	3 822	20	1 042	8	440	2	113
rajčata	0	0	0	5	5	113	1	38
zelenina ost. včetně směsí	419	29 373	814	47 882	1 124	51 148	831	50 156

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Vývoz zeleniny konzervované v octě nebo v kyselině octové z ČR

(skup. 2001)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	5 165	103 240	3 804	81 236	4 203	81 827	2 701	52 791
Z toho:								
cibule	53	1 156	40	1 128	52	1 078	39	812
kukuřice cukrová	53	2 086	78	2 938	80	2 461	82	2 572
okurky nakládačky	2 137	40 276	1 091	21 059	1 599	26 815	1 232	21 379
paprika, ne lusky	215	4 995	276	6 188	176	4 081	132	2 372
paprika sladká	331	6 939	286	7 171	543	10 535	212	3 856
zelenina ost.	2 105	44 032	1 692	37 487	1 513	32 987	1 005	21 800

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Vývoz ostatních výrobků ze zeleniny

Druh výrobku	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
Rajčata konzervovaná ne v octě (skup. 2002)	1 294	42 278	1 209	34 966	701	17 585	954	21 993
Šťáva z rajských jablek (skup. 2009 50)	235	2 440	221	2 496	71	813	194	1 991
Kečupy a jiné omáčky z rajčat (skup. 2103 20)	7 968	206 581	9 264	234 052	8 843	224 954	6 867	143 194
Kukuřice konzervovaná, ne v alkoholu, neslazená	55	4 303	90	7 912	85	9 959	196	18 025

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Vývoz zeleniny konzervované jinak než v octě nebo v kyselině octové, nezmrazené z ČR

(skup. 2005)

Druh zeleniny	2001		2002		2003		2004*	
	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč	tuny	tis. Kč
CELKEM	1 499	39 454	1 374	40 353	1 414	40 427	1 311	35 345
Z toho:								
zelenina homogeniz.	37	1 155	92	3 055	84	3 034	47	1 737
zelí kysané	79	1 315	122	1 673	112	1 043	194	2 489
hrách	722	15 121	544	9 736	304	5 913	273	5 244
fazole vyloupané	34	976	31	931	81	1 643	122	3 080
fazole ostatní	5	126	32	792	110	2 447	21	480
kukuřice cukrová	110	3 214	106	3 316	79	2 521	59	1 731
zeleninové směsi	282	11 703	279	15 522	390	14 768	365	12 230
ostatní zelenina	219	4 415	134	4 554	230	8 097	198	7 344

Pramen: Celní statistika

Poznámka: * údaje za období od 1. 1. – 30. 9. 2004 zahrnují i intraobchod v rámci EU od 1. 5. 2004

Příloha č. 3

Důležité adresy

Český statistický úřad

Na padesátém 81
100 82 Praha 10 – Strašnice
telefon: 274 051 111 (ústředna)
274 052 304, 274 052 648 (oddělení informačních služeb)
<http://www.czso.cz>

Generální ředitelství cel

Budějovická 7
140 96 Praha 4
telefon: 261 331 111
<http://www.cs.mfcr.cz>

Ministerstvo zemědělství ČR

Těšnov 17
117 05 Praha 1
telefon: 221 811 111
<http://www.mze.cz>

Zelinařská unie Čech a Moravy

Krapkova 3
779 00 Olomouc
telefon: 585 413 619
<http://zelinarska-unie.cz>

Státní zemědělská a potravinářská inspekce, ústřední inspektorát (SZPI)

Květná 15
603 00 Brno
telefon: 543 540 111
<http://www.szpi.gov.cz>

Státní zemědělský intervenční fond

Ve Smečkách 33
110 00 Praha 1
telefon: 222 871 556
<http://www.szif.cz>

Státní rostlinolékařská správa

Těšnov 17
117 05 Praha 1
telefon: 221 812 686
<http://tesnov.srs.cz>

Ústřední kontrolní a zkušební ústav zemědělský

Hroznová 2
656 06 Brno
telefon: 543 548 111
<http://www.ukzuz.cz>

Výzkumný ústav zemědělské ekonomiky

Mánesova 75
120 58 Praha 8
telefon: 222 000 111
<http://www.vuze.cz>